

Karkerên hemû
welatan
û gelên bîndest,
yekbîn!

riya azadi

Nisan - Gulan 1984
Sal 3, hejmar 22-23

Nisan-Mayıs 1984
Yıl 3, sayı 22-23

Organa Komita Merkezi ya Partiya Sosyalist a Kurdistanê Tırkiye

YEREL SEÇİMLER ÜZERİNE

Yerel seçimlerle birlikte Evren-Özal çetesi "demokrasiye geçiş" üstüne yeni bir demagoji dalgası başlattı. Burjuva basını da herkesi buna inandırmak için alkışlarının tonunu yükseltti. Emperyalist çevreler, Türkiye faşist cuntasına baştan beri tam destek sağlayan öteki ülkelerdeki gericiiler de, demokratik kamuoyunun baskısından kurtulmak, Türkiye'de olup bitenleri hoş göstermek için bunu iyi bir fırsat sayıyorlar.

Ne var ki, ne 6 Kasım seçimleri, ne de 24 Mart yerel seçimleri ile Türkiye'deki faşist rejimin yapısında ciddi bir değişme olmuş değil. Bugün de onbinlerce siyasi tutuklu zindanlarda ağır ve sistemli bir işkence rejimi altındadır, fizik ve moral olarak yok edilmek isteniyor. Daha yeni Diyarbakır askeri cezaevinde 11 kişi katledildi. Mamak Askeri cezaevinde siyasi tutuklular ölüm orucunda. Mahkemeler 24 Mart'ın ardından ağır cezalar biçmeye devam ediyorlar.

İç ve dış gerici basın bu seçimleri, üstelik de, sağla sol arasında bir yarışma gibi sunmaya kalkıştı. Oysa seçimlere katılan yalnız altı burjuva partisi idi. Seçimin yapabileceği, şu veya bu burjuva partisi arasında bir tercih yapmaktan ibaretti. Başta işçi sınıfı olmak üzere Türk ve Kürt emekçilerinin, yurtsever ve demokratik güçlerin çıkarlarını temsil eden partiler ise zaten yasaklar. Bunların kadroları ya zindanlarda, ya gizlenmiş, ya da yurt dışındadırlar. Bu koşullarda yapılan yerel seçimleri sağla sol arasında bir yarışma gibi göstermekten daha açık bir iki yüzlülük ve demagoji olabilir mi?

Ülkede faşist cuntanın çıkardığı ve tüm temel hak ve özgürlükleri yasaklayan, hiçe indiren anayasa yürürlükte. Düşünce, söz, basın ve örgütlenme özgürlüğü sadece Cunta'nın izin verdiği çerçevede ve yalnızca bir avuç mutlu azınlık için mevcut. Geniş halk yığınları için bu özgürlüklerin hiçbiri gerçekte yok. İşçi hakları yok edildi, onların sendikal örgütü DİSK yöneticileri ise idamla yargılanıyor. Tüm kadın, gençlik, meslek örgütleri de öyle.

Kürt halkı üstündeki amansız terör ise devam ediyor.

Öyle olunca da, dünden bugüne ne değişti? Demokrasi birkaç burjuva partisi arasında ve Cunta'nın hakemliğinde oynanan bir seçim oyunu mudur?

Ne Evren-Özal çetesinin, ne de onların emperyalist ülkelerdeki destekçilerinin çabaları kitlelerin, demokratik kamuoyunun gözlerini boyamaya yetmeyecektir. Demokrasiye dönüşten söz edebilmek için öncelikle tüm politik tutuklularını kapsayan genel af çıkarılmalı, zindanlar boşaltılmalıdır. Gerici anayasa iptal edilmeli, demokratik bir anayasa benimsenmelidir. Türkiye ve Kürdistan'da eskiden beri illegal çalışmak zorunda kalan veya 12

Eylül rejimiyle yeraltına itilen ilerici, yurtsever partiler dahil, tüm siyasal partilere serbestçe faaliyet hakkı tanınmalıdır. Kadın, gençlik ve meslek örgütleri, sendikalar üzerindeki tüm kısıtlayıcı, yasaklayıcı uygulamalara son verilmelidir. Faşist rejimin elebaşlarından, halka karşı suç işleyenlerden hesap sorulmalıdır. Bunlar ülkemizde demokrasiye geçişin gerçek önkoşullarıdır. Ve bunlar yapılmadan, demokrasiye geçişten söz etmek kaba demagojiden, göz boyamacılıktan başka şey olamaz.

Bunu sağlayacak olan ise, besbelli, Evren-Özal çetesinin ve onların emperyalist efendilerinin lütufları ve oyunları de-

ğil, en başta ülkemizdeki demokrasi güçlerinin mücadelesidir. Faşist rejimi geriletecek, çözecek olan yığınların direnişi, eylemidir. Bize düşen, yılmadan kitlelere bu gerçeği anlatmak ve onların direnişlerini örgütlemektir.

24 Mart yerel seçimlerinin oy dağılımı planındaki sonuçlarına gelince: Bu seçimlerde Anavatan Partisi önemli bir üstünlük sağladı. Bu, tekelci sermayenin esas olarak Özal ekibini desteklediğini, bu aşamada at değiştirerek bir istikrarsızlık ortamı yaratmak için neden görmediğini ortaya koyuyor. Bu, kapitalistler için doğal bir şeydir. Özal ekibi emperyalist çev-

(Devamı Sayfa 12.de)

Mustafa Yoldaş gönlümüzde ve kavgamızda yaşayacak

T K S P Merkez Komitesi, Mustafa BUDAK Yoldaşın ölümü nedeniyle aşağıdaki bildiriye yayınladı.

Merkez Komitemizin üyesi, değerli yoldaşımız Mustafa Budak'ı, örgütsel çalışma içindeki diğer adıyla Apê Selim'i yitirdik. Bu, örgütümüz için ve genel olarak halkımızın kurtuluş mücadelesi bakımından önemli bir kayıp oldu.

Mustafa Yoldaş, bir devrimci için önem taşıyan nitelikleri kişiliğinde birleştirmiş biriydi. Gönüllüydü, fedakardı, çalışkandı, yiğitti; örgütüne ve halkının davasına yürekten bağlıydı.

Gösterişten kaçınırdı. Onda kariyerist, bireyci eğilimlerin izine rastlanamazdı. Buna karşılık güç görevleri üstlenir ve işini, deyim uygun düşerse, sessizlik içinde yapardı.

Özel yaşamı son derece mütevazı idi. Evli ve beş çocukluysa. Yoksul bir köylü ailesinden geliyordu ve yaşamı boyunca birhayli sıkıntı çekmişti. Geniş ailesini sınırlı öğretmen maaşıyla geçindiriyordu. Ama paraya, konfora hiçbir zaman önem duymadı, değer vermedi.

Daha çok genç yaşta, ortaokul döneminde çeşitli işlerde çalışarak yaşamını kazanmaya çalıştı, bu nedenle öğrenimi sık sık aksadı. Genç yaşta yurtsever ve devrimci çevrelere girdi, kavgaya katıldı. Öğretmenliği yıllarında ordan oraya sürüldü, pekçok kovuşturmalara uğradı. Bu zor yaşam ve mücadele koşulları onun devrimci kişiliğini pekiştirdi. Mustafa Yoldaş güç anlarda, beklenmedik olaylar karşısında duygularıyla değil, mantığıyla hareket eden, soğukkanlılığını yitirmeyen bir yoldaştı. Sağlam bir yargılama, gelişmeleri önceden sezme yeteneği vardı.

İnsanlarla ilişki kurmakta başarılı, onların yetenek ve zaafalarını kavramakta oldukça deneyliydi. Dengeli kişiliği, dostluğu, insanların sorunlarının çözümüne yardımcı olmak için gösterdiği çaba ve beceri yüzünden, örgütümüz içinde olduğu gibi dışında da pekçok insanın saygısını kazanmıştı.

(Devamı Sayfa 14.te)

Kürdistan'ın ekonomik ve sosyal yapısı ve devrim stratejimiz

Partimizin yaptığı ilk ve önemli işlerden biri Kürdistan'ın ekonomik ve sosyal yapısının bilimsel bir tahlili ve devrimin niteliği ve devrim stratejisi bakımından bundan sonuçlar çıkarma oldu. Bu yöndeki çalışmalar Partimizin kuruluşundan önce, ona hazırlık döneminde başladı.

1973 yılında yurt dışında Ronahi Yayınları arasında arkadaşımız Hıdır Murat'ın "Türkiye Şartlarında Kürt Halkının Kurtuluş Mücadelesi" adlı kitabı yayımlandı. Kitapta Kürdistan'ın nasıl emperyalistler ve bölge devletleri tarafından parçalandığı ve bir sömürge haline getirildiği anlatılmakta, ekonomik ve sosyal yapı tahlil edilmekte, kurtuluş mücadelesinin hedefleri ve ana ilkeleri belirtilmektedir. Kitapta Kürdistan'da sınıfsal yapıya ilişkin olarak geniş bir bölüm yer alıyor.* Aynı yıl, yine Ronahi Yayınları arasında yer alan "Türkiye Şartlarına Aykırı Bir Tez" başlıklı broşürde de Türkiye ve Kürdistan bakımından devrim sorunu tahlil edilmektedir. Bu görüşler daha sonra Özgürlük Yolu'nda çıkan yazılar ve diğer çalışmalarla geliştirildiler. Program, "Milli Mesele'nin Evrimi, Doğu'da Feodalite ve Aşiret", "Kürdistan'ın Sömürgeleştirilmesi ve Kürt Ulusal Hareketleri" ve bunların yanısıra Özgürlük Yolu dergisinde yer alan veya kitap, broşür olarak yayınlanan çeşitli yazılarda Kürdistan'ın ekonomik ve sosyal yapısı, devrimin yakın ve uzak hedefleri, temel güçleri, dost ve düşmanları belirtilmiştir.

Partimiz Kürdistan'ın tipik bir sömürge durumunda olduğunu ve yarı-feodal bir ekonomik-sosyal yapıya sahip bulunduğunu saptadı. Bu nedenle devrim, ilk aşamada ulusal-demokratik bir devrim olmak durumundadır. Temel çelişki Kürt halkı ile sömürgeciler ve onların Kürdistan'daki işbirlikçisi feodal güçler arasındadır. Bu aşamada devrim anti-sömürgeci ve anti-feodal karakterdedir. Sömürgeci boyunduruk kırılmalı, bir toprak devrimiyle feodal güçlerin maddi dayanakları yıkılmalı, demokratik bir toplum kurulmalıdır. Ulusal-demokratik devrim ulusal ekonomi ve kültürü geliştirir, işçi ve köylüleri en etkin güç konumuna getirir. Bu, Partimizin yakın hedefidir. Asgari programımız bir ulusal-demokratik devrim programıdır.

İşçi sınıfının ulusal kurtuluş devrimine öncülük edebilmesi onun bilinç ve örgütlenme düzeyine bağlıdır. Bize göre Kürdistan toplumunda (özellikle Türkiye Kürdistanı bakımından) bunun koşulları vardır. Bu aşamada devrimde öncü güç işçi sınıfıdır. Temel güçler işçi sınıfı, köylülük ve kent küçük burjuvazisidir. Kürdistan'ın zayıf burjuvazisi bu aşamada kazanılmaya çalışılmalı; en azından düşman safına itilmemeli, nötralize edilmelidir. Yani o muhtemel yedektir. Bu aşamada düşmana karşı en geniş ulusal güçleri seferber etme stratejisi izlenmelidir. Bunun örgütsel ifadesi ise ulusal-demokratik cephedir.

Devrimin ikinci aşaması sosyalist devrimdir. Bu aşamada öncü ve temel güç işçi sınıfı, başlıca yedek güç yoksul köylülüktür. Partimizin azami programı sosyalist devrim programıdır.

Partimiz devrimin bu iki aşaması arasında Çin sedleri var saymıyor. İşçi sınıfı öncülüğünde birinci aşama sürdürülür ve ikincisine geçilir. Birincisi atlanarak ikincisine varılmaz.

Türkiye çerçevesinde halkımızın ulusal kurtuluş mücadelesinin dostu, başta işçi sınıfı olmak üzere emekçi Türk halkı, onun devrimci ve demokratik güçleridir. Uluslararası düzeyde ise sosyalist sistem, kapitalist ülkelerin işçi sınıfı ve diğer demokratik güçleri ve ulusal kurtuluş hareketleridir.

Uluslararası düzeyde düşmanımız emperyalist sistem ve tüm ülkelerin gericileridir.

* Arkadaşımız tarafından kitabın ikinci baskısı için bazı düzeltme ve eklemeler yapılmıştı ne var ki bunlar 2. baskıya yetişmedi. Bugüne kadar kitabın 3. baskısı da yapılmadığından bu düzeltme ve ekler kitaba alınmadı.

NEWROZ COŞKUUYLA VE KİTLESEL KUTLANDI

Türk faşist rejiminin Türkiye Kürdistanı'nda ve Türkiye genelinde Newroz bayramının kutlanışını süngü gücüyle engellediği koşullarda, Kürt halkının geleneksel bayramı Newroz, Kürdistan'ın diğer parçalarındaki kurtarılmış bölgelerde ve yurt dışında coşkuyla ve kitlese biçimde kutlandı. Newroz günümüz koşullarında artık ulusal bir bayrama dönüşmüştür. O, geleneksel bir şenlik, bahara girişin, hayatın yeni canlanmasının bir simgesi olmanın yanısıra ve bundan çok, halkımızın kurtuluş mücadelesinin bir simgesi haline dönüşmüştür. Bu kurtuluş özlemi, artık her yıl Mart ayı boyunca Newroz nedeniyle gitgide yükselen bir coşkuya dönüşüyor, geniş yığınları sarıyor. Newroz kavgamızın güçlü bir silahı haline gelmiştir. Düşmanın tedirginliği, Newroz'u yasaklama çabaları bundan geliyor.

Ama düşmanın telaşına, çabasına inat 1984 Newroz şenlikleri eski yılları geride bırakan bir kitlesel katılım ve coşku içinde geçti. Federal Almanya'daki Kürdistan İşçi Dernekleri Federasyonu (KOMKAR)'ın dört ayrı yerde düzenlediği Newroz geceleri bunun en canlı göstergesi oldu. KOMKAR'lı emekçiler Newroz kutlamalarını güçlü bir eyleme dönüştürdüler. Federal Almanya'nın çeşitli kentleri ile Batı Berlin binlerce afiş ile donatıldı. 100.000 dolayında bildiri ve el ilanı dağıtıldı. Kitle içinde örnek bir çalışma yapıldı. Duisburg gecesine 4000, Münih gecesine 2500, Hamburg gecesine 2500 ve Batı Berlin gecesine de 1000'in üzerinde kitle katıldı. Münih'te yüzlerce kişi programı ayakta izliyebildi ve yüzlercesi de salonda boş yer olmadığı için geri döndü.

Tüm bu geceler tam bir düzen içinde geçti ve izleyicilere politik mesaj ve kültür bakımından zengin içerikli bir program sunuldu. 20 kişiden oluşan koro devrimci marşlar ve türküler okudu. Çeşitli folklor ekipleri Kürdistan'ın değişik yörelerinin oyunlarını sundular. Şivan, Sümeyra, Melike, Fegiyeye Teyra, Kamil, Şexo, Kemal, Delal, Nuro, Xerib ve Koma Aşiti katıldıkları çeşitli gecelerde Kürt müziğinden örnekler sundular. Program dia gösterile-

ri, anlatım ve şiirlerle zenginleştirildi. Yunan ve Şili folklor ekipleri ve müzik grupları gecelere katılarak dayanışma gösterdiler. Pekçok örgüt gecelere temsilci veya mesaj gönderdi.

İsveç'te Kürdistan Dernekleri Federasyonu'nun 17 Mart'ta düzenlediği geceye 800 dolayında bir katılım oldu. Kürdistan'ın çeşitli parçalarından folklor ekipleri ve ozanlar Kürt halkının folklorundan ve müziğinden parçalar sundular.

Yunanistan'da 8 Kürt ve Türk örgütü birlikte Atina'da ve Lavrion'da iki gece düzenlediler. Gecelerde zengin bir kültür programı sunuldu ve "Dehak'ın Sonu" adlı tiyatro sahnelendi.

Danimarka'da İşçi Birliği'nin düzenlediği ve diğer bazı Kürdistan'lı ve Türkiye'li örgütlerin desteklediği geceye binin üzerinde bir kitle katıldı. Gece coşkulu geçti, Kürt ve Türk halkının müziğinden örnekler sunuldu.

Hollanda'da "Yekitiya Karkeren Kurd lı Hollanda" adlı derneğin Den Haag kentinde düzenlediği Newroz gecesine 700 dolayında bir kitle katıldı. Geceye KOMKAR folklor ekibinin yanısıra Filistin ve Yunan folklor ekipleri de katılarak dayanışma gösterdiler.

Norveç'te Kürdistan İşçi Derneği'nin düzenlediği geceye geniş bir kitle katıldı. İsveç'ten Kürdistan İşçi Derneği'nin folklor ekibi ve Şair Cigerxwin de geceye katılarak destek gösterdiler.

Newroz ayrıca Paris'te, Avrupa'nın diğer ülkelerinde ve Avusturya'da kitlesel gösterilerle kutlandı.

Faşist rejim bu yıl da Türkiye Kürdistanı'nda Newroz'un herhangi biçimde kutlanmasını engellemek için sıkı tedbirler almıştı. Buna rağmen 21 Mart gecesini yer yer dağbaşlarında Newroz ateşlerinin yükselmesini önleyemedi. Newroz bir kurtuluş simgesine dönüştü ve halkımızın gündüne yaşıyor. Sömürgecilerin çabaları para etmeyecek. Bu yıl ki coşkulu, yığınca gösteriler bir kez daha kanıtlandı ki yığınlar mal olmaya bu kurtuluş özlemini, bu kavgayı söndürmek hiçbir zorbanın harcı değildir. Ve Newroz'u özgür Kürdistan'da kutlayacağımız günler uzak değil.

SİYASİ TUTUKLULARLA DAYANIŞMA YÜKSELİYOR

Geçtiğimiz aylarda faşist rejimin cezaevlerindeki siyasi tutuklular üzerinde terörü arttırmaması, özellikle de Diyarbakır cezaevindeki kitle kırımı nedeniyle iç ve dış kamuoyunda yükselen protestolar, faşist zorbaları köşeye sıkıştırdı.

Yurt içinde özellikle tutuklu yakınları cezaevlerinde girişilen kanlı baskıları teşhir etmek ve önlemek için eyleme geçenler yurt dışında da demokratik çevreler, Türkiye ve Kürdistan'dan ilerici ve yurtseverler çeşitli biçimlerde faşist rejimi protesto ettiler.

Partimizin Genel Sekreteri Kemal Burkay Yoldaş, Diyarbakır Cezaevinde yer alan kanlı olaylara ilişkin, İngilizce olarak hazırlanan bir mektubu basına ve çeşitli demokratik kuruluşlara gönderdi ve Cunta'nın protesto edilmesini istedi.

Kürdistan İşçi Dernekleri Federasyonu (KOMKAR), Cunta'nın kanlı eylemlerini teşhir ve protesto için Federal Almanya'nın çeşitli kentlerinde ve Batı Berlin'de tek başına veya diğer demokratik örgütlerle birlikte çeşitli eylemler gerçekleştirdi. Stokholm'de Kürt federasyonu ve diğer bazı Türkiyeli demokratik örgütler Türk elçiliği önüne ortak bir protesto yürüyüşü düzenlediler.

Çeşitli ülkelerde radyo, televizyon, basın direnişe geniş yer verdi. İsveç Hükümeti, Diyarbakır cezaevinde politik tutuklulara yapılan işkenceleri ve işlenen cinayetleri de gerekçe göstererek, Türkiye'nin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde yargılanması için bir kez daha resmen başvurdu.

Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu, cezaevlerinde tutuklu sendikacılara ve işçilere yapılan baskıları protesto etti ve örnek olarak Nazif Kaleli'nin durumunu gösterdi.

Uluslararası Af Örgütü, KOMKAR yakınları arasında çıkan "Faşizmin Zindanlarında" broşürünün tamamını İngilizce olarak çoğaltarak tüm örgütlerine gönderdi

Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmanın iyi bir örneğini Federal Almanya'dan Yeşiller verdi. Yeşiller'den dördü milletvekili olan yedi kişilik bir grup 23 Mart'ta Kızılay'da Güven Parkı'nda kendilerini zincire vurarak faşist diktatörlüğü protesto ettiler, bildiri dağıttılar. İşkence ve idamları protesto eden, "Türkler ve Kürtler için insan haklarına saygı" isteyen pankartlar açtılar. Yeşillerin eylemi kitlelerden geniş ilgi gördü. Türk hükümeti protestocu Yeşiller'i ve olay yerinde hazır bulunan sekiz yabancı gazeteciyi hemen sınır dışı etti.

Yerel seçimlerin ardından Türkiye'deki zorba rejimin ve onun Batılı ülkelerdeki sahte demokrat dostlarının "demokrasiye geçiş" üzerine kopardıkları yaygaralara rağmen, Batı'daki demokratik kamuoyu, zorbalık rejiminin işleyişinde ciddi bir değişiklik olmadığını biliyor. Özellikle cezaevlerinde politik tutuklulara karşı süren vahşi uygulamalar Türk hükümetini

yalanlıyor. Avrupa Konseyi'nin Mayıs toplantısı yaklaşırken birçok ülkeden delegasyonlar Türkiye'deki durumu daha yakından izlemek için ülkeye gitmeye hazırlanıyorlar.

Diyarbakır cezaevindeki direnişin yurt içinde ve dışında yarattığı ciddi protestolar karşısında faşist rejim geri adım attı, cezaevinde bazı yöneticileri değiştirdi ve sözde tutukluların bazı istemlerini kabul etti. Ne var ki faşist rejime güvenilemez. O, daha önceki direnişlerde bazı geri adımlar atmış, tutukluların bazı istemlerini kabul ettiğini bildirmiş, ama direniş bittikten sonra eski uygulamaları, hatta daha da arttırarak sürdürmüştü.

Diyarbakır'daki direniş daha sona ermeden Mamak askeri cezaevinde direniş patlak verdi. Önce açlık grevi biçiminde başlanan direniş ölüm orucuna dönüştü. Faşist rejim artan tepkilerden ürkerken burda da bazı geri adımlar attı. Son olarak direniş İstanbul'daki askeri cezaevlerine sıçramış bulunuyor.

Faşist rejimin cezaevlerindeki koşulları düzeltmesi, işkence ve baskıya son vermesi beklenemez. Ne var ki o, papucun pahalı olduğunu, meydanın boş olmadığını da görmüştür ve daha da görecektir. İçerde ve dışarda yükselen mücadele, ona daha geri adımlar atmaya zorlayabilir ve zorlayacaktır.

Demokratik Örgütlerin

Ortak Eylemi

Nisan ayı başında Federal Almanya'da KOMKAR, FİDEF, KKDK-F, DİB-AF, Birlik Yolu, GERÇEK biraraya gelerek politik tutuklulara genel af için ortak bir kampanya başlattılar. Ortak bir bildiri hazırlandı ve af için bir imza kampanyası açıldı.

Buna paralel bir kampanya Türkiyeli

ve Kürdistanlı örgütlerin bulunduğu diğer Batı Avrupa ülkelerinde de örgütlendi. Kampanya ya diğer birçok demokratik örgüt katıldı ve hazırlanan birdiri, Türkçe ve Kürtçenin yanısıra her ülkenin kendi dilinde çoğaltılarak dağıtılıyor ve af için imza toplanıyor, çeşitli eylemler yapılıyor.

Siyasi tutuklularla dayanışma, ilk kez Türkiyeli ve Kürdistanlı pek çok örgütün hemen hemen tüm Avrupa düzeyinde bu denli geniş işbirliğine, ortak eylemine yol açıyor. Bu olumlu bir gelişmedir.

Cezaevlerindeki ağır baskı ve işkencelerin durdurulması, politik tutuklulara da kapsiyen bir genel af çıkarılması istemleri, bu dönemde öne çıkan güncel istemlerdir. Tüm ilericilere, yurtseverlere, demokrat insanlara bu kampanyaya katılmak, destek olmak görevi düşüyor.

Politik Tutukluların Yakınları Örgütleniyor

Faşist rejimin cezaevlerindeki terörünün yoğunlaşması, politik tutuklu ve hükümlülerin ardi arkası kesilmeyen direnişlerine yol açarken tutuklu yakınları da eşlerine, oğullarına, kardeşlerine yapılan bu canavarca uygulamalar karşısında sessiz kalmıyor, faşist rejimin onlara da yönelik hertürlü tehdit ve baskısına göğüs gererek bu uygulamaları protesto ediyor, engellemeye çalışıyor.

Yurt dışındaki tutuklu yakınları da cezaevlerindeki ağır koşulları dünya kamuoyuna duyurmak, içerdeki mücadeleye destek olmak için harekete geçtiler. Politik tutuklu ve hükümlülerin halen İsveç'te bulunan yakınları biraraya gelerek bir komite oluşturdular. Komite kamuoyuna bir çağrı yayınladı ve tüm politik tutuklu ve hükümlülerin yakınlarını birleşmeye çağırıyor. Komite, İsveç'teki çeşitli demokratik örgütlerle görüşerek ülkede politik tutukluların tabi tutulduğu koşullar hakkında bilgi verdi, bu koşulların düzeltilmesi ve genel af için yürütülen mücadeleye destek olmalarını istedi.

6 Partinin ortak açıklaması

Geçtiğimiz günlerde TKSP'nin de aralarında bulunduğu 6 Parti (PPKK, TİP, TKP, TKEP ve TSİP), politik tutuklulara özgürlük için yürütülen kampanya ile ilgili ortak bir açıklama yaptılar.

Politik tutukluların üç yılı aşkın bir süreden beri akıl almaz işkence ve zulüm altında buldukları ve son aylarda faşist rejimin baskıları daha da arttırdığı belirtilen bildiri şöyle deniyor:

"DİSK, Barış Derneği, TÖB-DER ve diğer demokratik parti ve örgütlerin yönetici ve üyeleri, onbinlerce yurtsever, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nın ABD'nin nükleer füze rampası, sıçrama tahtası olmasına, IMF'nin ekonomik yıkım dayatmasına ve ülkemizde demokrasinin yok edilmesine karşı direndikleri için cezaevlerinde (...) Politik tutukluların özgürlüğüne kavuşturulması için mücadele, dünyada barış, ülkemizde demokrasi, halka iş, ekmek için verilen mücadelenin bir parçasıdır. Bu nedenle politik tutukluların salıverilmesi ve geniş kapsamlı bir genel af istemi çeşitli politik görüşten güçlerce ve geniş halk yığınlarıca benimsenmektedir. Zindanlarda, yurt içinde ve dışında bu istemin hayata geçmesi için yoğun çabalar sürmektedir. Kürdistan Öncü İşçi Partisi, Türkiye İşçi Partisi, Türkiye Komünist Partisi, Türkiye Komünist Emek Partisi, Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi bu istemi ve çabaları destekliyor, sonuç alıcı bir yaygınlığa ve etkinliğe kavuşturmayı görev biliyor. Ülkemizin ve dünyanın tüm barış ve demokrasi güçlerini, halklarını dayanışmaya çağırıyor."

APÊ SELİM'İ YİTİRDİK

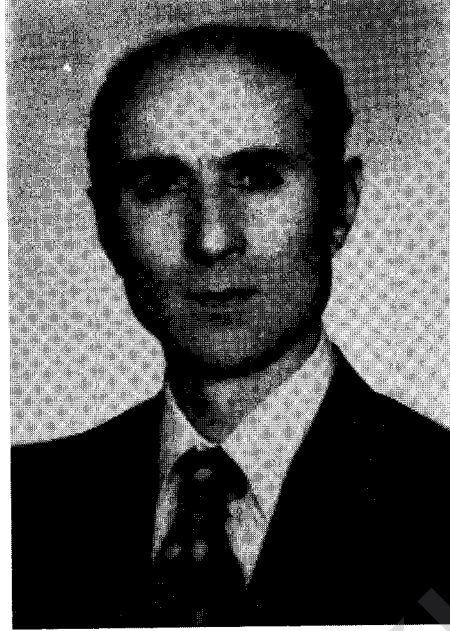
Merkez Komitesi üyemiz Mustafa Budak'ı, diğer adıyla Apê Selim'i yitirdik. O, bir buçuk yıl kadar önce yakalandığı karcığe hastalığından kurtulmuş olarak 30 Mart günü Stokholm'de Hogslagstul hastanesinde hayata gözlerini yumdu.

Apê Selim'in kaybı yoldaşlarımızın yanı sıra Kürdistan'lı ve Türkiye'li diğer devrimci ve yurtseverler arasında derin bir üzüntü yarattı. Dost örgütler ve genel olarak Türkiye ve Kürdistan'dan devrimci ve yurtseverler Partimize ve Mustafa Yoldaş'ın ailesine büyük dayanışma gösterdiler.

Stokholm'de Tensta semtinde taziye için tutulan salon üç gün boyunca başsağlığı için gelen konuklarla dolup taşı. Salonunda Mustafa Yoldaş'ın büyülmüş resminin yanına şu iki slogan Kürtçe olarak yazılmıştı: "Apê Selim yaşamını özgürlük ve sosyalizm mücadelesine adadı", "Mustafa Yoldaş gönülümüzde ve kavgamızda yaşayacak". Konuklar Mustafa Yoldaş'ın anısına tutulan bir deftere onun kişiliğini ve mücadelesini belirten düşüncelerini yazdılar.

1 Nisan akşamı Stokholm'de Kürdistan İşçi Derneği'nde yapılan toplantıda Kemal Burkay Yoldaş, Apê Selim'in devrimci kişiliğini dile getiren bir konuşma yaptı. Ayrıca toplantıda söz alan çeşitli yoldaşlar, onun kişiliğinin ve yaşamının çeşitli yönlerini dile getirdiler.

Almanya'da 31 Mart'a rastlayan Münih Newrozunda Mustafa Yoldaş'ın ölümü

Mustafa BUDAK, Dersim 1940,

kitleye duyuruldu ve onun mücadelesini dile getiren kısa bir konuşma yapıldı.

6 Nisan'da.....de bir anma toplantısı düzenlendi. Toplantıya Kürdistan'lı, Türkiye'li ve diğer Ortadoğu ülkelerinden 25 kadar örgütün temsilcileri, devrimci ve yurtseverler katıldı. Apê Selim'in yaşamını dile getiren konuşmalar yapıldı ve anı-

sına tutulan deftere konuklar tarafından, onunla ilgili düşünceleri yazıldı.

Paris'te ve Danimarka'da da yoldaş ve sempatanlarımız bu nedenle birer toplantı düzenlediler. Gazetemizin baskıya verildiği şu günlerde Federal Almanya'nın çeşitli kentlerinde de anma toplantıları düzenlenmektedir.

Mustafa Yoldaş'ın cenazesi 10 Nisan günü uçakla yurda yolcu edildi. Bu nedenle hastane önünde bir tören düzenlendi. Toplantıya 150 dolayında Kürdistan'lı ve Türkiye'li ilerciler ve yurtsever katıldı. Kemal Burkay Yoldaş, Ozan Cigerxwin ve Mustafa Yoldaş'ın kardeşi M. Ali yoldaş, onun yaşamını ve kişiliğini dile getiren birer konuşma yaptılar.

Apê Selim'in cenazesi 11 Nisan günü İstanbul'dan alınarak Dersim'e, köyü Hacı Yusuf'a götürüldü ve 12 Nisan günü köy üstündeki tepede toprağa verildi. Ölüm haberinin duyulması ülkede yurtsever çevrelerde ve yöre halkı arasında derin üzüntü yarattı. Faşist rejimin yıllardır estirdiği teröre ve kitleler üzerinde yaratmaya çalıştığı korkuya rağmen çevre köyler halkı kitleler halinde Hacıyusuf köyünde toplandılar. Mezar başında 500'ün üzerinde bir kitle birikti. Yaşamını ve mücadelesini dile getiren konuşmalar yapıldı. Halk, faşist rejimin yaratmaya çalıştığı korku çemberini bir kez daha parçalayarak bir devrimciye olan saygı ve sevgisini dile getirdi.

Kısa ama onurlu bir yaşam

Mustafa Yoldaş halkımızın ve Partimizin mücadelesine daha çok şey verebileceği genç bir yaşta öldü. Yaşamı kısa, ama onurlu, dolu, örnek bir yaşam oldu.

Mustafa Yoldaş 1940 yılında Dersim yöresi Mazgirt ilçesi Hacıyusuf köyünde dünyaya geldi. Az tapraklı bir köylü ailesinin ilk çocuğu idi. Köylerinde ilkokul olmadığı için ilk öğrenimini komşu köyde yaptı. Daha sonra Elazığ'da ortaokula devam etti ve Nazmiye'de bitirdi. 1955 yılında Gümüşhane Öğretmen Okulu'na girdi. Okul idaresinin kimi haksızlıklarına karşı çıktığı için okuldan uzaklaştırıldı. Bir süre Gümüşhane, Ankara, Adana'da seyyar satıcılık yaptı, fabrikada ve çeşitli işlerde çalışarak yaşamını sürdürdü. 1958 yılında Elazığ Lisesi'nde yeniden öğrenime başladı. 1961 yılında liseyi bitirdi ve Ankara Üniversitesi Dil-Tarih Coğrafya Fakültesi'nde Rus Filolojisine kayıt yaptırdı. Bir yandan da harçlığını çıkarmak için çeşitli işlerde çalışıyordu. Yaz tatillerinde de köyüne dönerek tarlada, harmanda ailesine yardım ediyordu. Diğer yandan bahçe işlerinde, meyveleri aşılama usta ve becerikliydi. Çalışkanlığı ve becerisi daha o dönemde çevrede saygı uyandırıyor.

1960 sonrasında gelişen öğrenci hareketinde sol saflarda yerini aldı, yurtsever çevrelere girdi. Bu dönemde bir yandan Irak'ta gelişen Kürt ulusal hareketi, diğer yandan Türkiye Kürdistanı'nda yeralan "Doğu Mitingleri" onun ulusal bilincinin pekişmesini etkiledi, baskı ve sömürü düzenine karşı giderek bilendi ve mücadeleye katıldı.

Ekonomik nedenlerle üniversite öğrenimini sürdüremedi. Öğretmenlik mesleğini seçti. Bitlis, Bingöl, Solhan, Kiği, Yozgat, Tokat, Ödemiş, Adana gibi değişik yerlerde öğretmenlik yaptı. Öğretmenlerin demokratik ve mesleki mücadele örgütleri olan TÖS'ün, TÖB-DER'in örgütlenmesinde görev yaptı.

1976-77 yılında Kiği'ye bağlı Şirnan köyünde görevli iken, yol, okul, su gibi istemler için Kiği köylerini kapsayan bir çalışmanın içinde yer aldı. Karer mntıkasından Bingöl'e kadar bir yürüyüş örgütlendi. Sömürgeci güçler bu köylü eylemini engellemek için hemen grayderlerle köy yollarını açmaya giriştiler ve Mustafa Yoldaş'ı da Kastamonu'nun bir köyüne sürgün ettiler.

Hakkında birçok kez koğuşurma açıl-

dı; Kürtçü ve komünist olmakla, halkı ayaklanmaya teşvik etmekle vb. suçları hakkında davalar açıldı.

12 Mart darbesinin ertesinde Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığına tutuklandı. Daha sonra görevine döndüyse de ilden ile, köyden köye hep sürüldü, sürgün yaşamının bir parçası oldu. Eşi ve çocuklarıyla ordan oraya taşındı. Ama tüm bu baskılar, gözdağları onun inanç ve kararlılığından bir şeyi eksiltmedi; Tersine mücadelecilik kişiliği daha da bilendi.

1977 yılında Partimize üye oldu. Daha sonra örgütleyici yeteneği göz önüne alınarak Adana çevresinde görevlendirildi. Emekçi kitleler arasında çalışmakta başarıyordu ve bu yeni görevinde kısa sürede görüldü.

1980 yılı başında Partimizin Merkez Komitesine seçildi. 1980 Mart ve Nisan aylarında Partimize yönelik bir operasyon başlatıldı ve bazı kadroları yurt dışına geçirme zorunluluğu doğdu. Mustafa Yoldaş bu dönemde ve 12 Eylül darbesini izleyen aylarda uzunca bir süre yurt içinde kaldı ve örgütün yönetilmesinde, kadroların korunmasında, yer değiştirmesinde ö-

(Devamı Sayfa 15'te)

12 Eylül Öncesi ve Sonrası

SOLDAKİ YANLIŞLAR ÜZERİNE (7)

DE V-YOL'un Devrim Stratejisi

DEV-YOL'un, Türkiye'nin yeni sömürgeci yöntemlerle sömürüldüğünden yola çıkarak Türkiye için "sömürgeci bir devrim" önerdiğine daha önceki bölümlerde değinmiştik. DEV-YOL bu konuda da, derin biçimde maocu görüşlerin etkisindedir ve Mao ve Lin Piao'nun halk savaşı teorisini, içerdiği yanlışlıklarla birlikte, bir hazır reçete gibi Türkiye koşullarına uygulamaya kalkışmaktadır. Köylü savaşını esas alan uzun süreli halk savaşı stratejisi, kırsal alanlardan hareketle kentlerin kuşatılması, silahlı mücadelenin a-bartılarak diğer mücadele biçimlerinin ona tabi kılınması vb.. DEV-YOL, Latin Amerika gerilla liderlerinden "öncü savaş" taktiklerini de alarak bu stratejiye eklemiştir.

DEV-YOL'un devrim stratejisi Türkiye'nin ekonomik ve sosyal yapısının, yurt ve dünya koşullarının somut bir tahliline dayanmıyor. Bu, daha 12 Mart öncesinde kendilerine devrim teorileri arayan bir grup küçük burjuva devrimcisinin, Çin ve Latin Amerika devrimlerinin etkisinde, şabloncu ve eklektik biçimde oluşturdukları bir devrim teorisidir. Bu görüşleri derli-toplu biçimde ilk ortaya süren Mahir Çayan oldu. Bu nedenle de, hem bu görüşlerin kaynağına, bizzat Mao ve Lin Piao'ya dayanan yanlışlara, hem de Mahir Çayan'ın görüşlerine değinmek zorundayız.

'in Deneyinin Genelleştirilmesi

Bugün de tüm ülkelerde işçi sınıfının devrimci kavgasına yol gösteren Marksizmdir ve devrim teorisi olarak da, özel adıyla, Leninist devrim teorisidir. Bu teori, kimi revizyonistlerin göstermek istediği, DEV-YOL ve benzerlerinin de sonuç olarak yaptığı gibi, salt emperyalist ülkelere veya salt Rusya koşullarına uygulanır bir teori değildir. Onun temel ilkeleri tüm ülkeler için geçerlidir ve Büyük Ekim Devriminden bu yana pekçok ülkedeki devrimci deneyim bunu kanıtlamıştır.

Diğer yandan, devrimin, ülkeden ülkeye değişmeyecek temel yasalarının yanısıra, gerçekleşme yolları, biçimleri son derece çeşitlidir, zengindir. Her ülkenin devrimcileri, Marksist-Leninist teoriyi kendi ülkelerinin somut koşullarına yarattığı biçimde uygulamalı. Ülkelerin tarihi ve sosyal koşulları, benzerliklerin yanısıra farklar da gösterir. Bu nedenle, devrimci partiler, diğer ülkelerin deneyimlerinden, bu alandaki zengin pratikten başeği gibi yararlanmasını bilmeli, ama başka ülkelerdeki yol ve yöntemleri aynen taklit etme-

ye, bir hazır reçete gibi kullanmaya kalkmamalı.

Çin Komünist Partisi de Marksist-Leninist teoriyi kendi ülkesinin koşullarına uyguladı, devrimci mücadelenin kendisinden önceki deneyimlerinden, özellikle de Büyük Ekim Devriminin deneyimlerinden yararlandı ve Çin devrimini zafere götürdü. Çin halkının ve ÇKP'nin bu mücadele sürecinde elbet, devrimci mücadelenin uluslararası hazinesine küçümsenmeyecek katkıları oldu. Ancak bu, Maocu kliğin Çin Komünist Partisi'ne kendi yanlış görüşlerini egemen kıldığı, onu, devrimi izleyen yıllarda giderek uluslararası işçi hareketinin sağlıklı yolundan çevirdiği, Çin'de sosyalizme geçiş ve sosyalizmin inşa sürecini baltaladığı, uluslararası işçi sınıfı hareketinde bozguncu bir rol oynadığı ve ciddi zararlar verdiği gerçeğini de değiştirmez.

Bu yanlış görüşlerden biri, Çin devriminin halk savaşı stratejisininin, diğer bir deyişle Çin yolunun genelleştirilmesi, emperyalist ülkeler dışında kalan tüm kapitalist ve geri kalmış Asya, Afrika, Latin Amerika halkları için salık verilmesidir. Maocu liderler, Leninist devrim teorisi yerine, Çin'de devrimin izlediği yol ve biçimleri koymaktadırlar. Bunu yaparken de bu ülkelerin tarihi ve toplumsal olarak içinde buldukları farklı koşulları hesaba katmıyorlar.

Örneğin Lin Piao şöyle diyor:

"Bugün Asya, Afrika, Latin Amerika'daki birçok ülke halkları, başta Amerika Birleşik Devletleri emperyalizmi olmak üzere, emperyalistler ve onların uşakları tarafından yürütülen geniş ölçüde bir saldırı ve köleleştirilmenin ezgisi altındadırlar. Bu ülkelerin çoğundaki temel politik ve ekonomik koşullarla, eski Çin'de hüküm süren koşullar arasında pekçok benzerlik vardır. Çin'de olduğu gibi bu ülkelerde de köylü sorunu son derece önemlidir. Köylüler emperyalistlere ve onların uşaklarına karşı ulusal demokratik devrimin ana gücünü oluştururlar. Emperyalistler bu ülkelere karşı saldırıda bulunurken, çoğunlukla büyük kentleri ve haberleşme hatlarını ele geçirerek işe başladılar. Ama geniş köylük bölgeleri tamamen denetim altına almak onların gücü dışındadır. Devrimcilerin serbestçe manevra yapabilmesini sağlayacak geniş alanlar ancak ve ancak köylük bölgelerdir... Bu nedenledir ki, Mao Tse-Tung arkadaşım, köylük bölgelerde devrimci üsler kurma ve kentleri köylük bölgelerden kuşatma teorisi, bu ülkelerin halkları arasında gitgide daha fazla ilgi toplamaktadır." (Yaşasın Halk Savaşının Zaferi, s. 57, Bilim ve Sosyalizm Y.)

Ne var ki Lin Piao, Asya, Afrika ve Latin Amerika'daki "birçok ülke halkları"nın, eski Çin'le politik ve ekonomik önemli farklarını hiç göz önüne almıyor. Örneğin, pek az istisnanın dışında bu ülkeler kurtuluş savaşı vermişler, şu veya bu biçimde politik bağımsızlığa ulaşmışlardır. Her ülke Çin, Vietnam, Kore gibi bir ABD veya Japon işgali ile yüzyüze değildir ve bu, emperyalizme karşı mücadelenin strateji ve taktikleri bakımından önemlidir.

Bu ülkelerin herbiri, diğer birçok yünden de hem eski Çin'le hem de kendi aralarında önemli farklılıklar gösteriyorlar. Örneğin toprak sorunu, köylü nüfusun yüzdesi birinden diğerine değişiyor. İşçi sınıfının ve burjuvazinin durumu da. Örneğin Türkiye gibi bir ülke ile eski Çin'de köylülerin durumu, toprak dağılımı ve kırdaki üretim ilişkileri benzer midir?

Emperyalistler bir ülkeyi işgal ettikleri zaman, diyelim ki önce büyük kentleri ve ana haberleşme hatlarını ele geçirirler ve geniş kırsal bölgeleri tümüyle denetim altına alamazlar, ya emperyalizmin işgal etmediği yığınla ülkeye ne denir? Oralarda da emperyalizmin "zayıf karnı" kırsal kesimler midir? DEV-YOL ve benzerlerine kalırsa, buralarda da, işbirlikçileri vasıtasıyla emperyalizmin "iç işgali" vardır. Ne var ki bu türden zorlama, yakıştırma işgal öyküleriyle yüzlerce ülkenin içinde bulunduğu farklı koşullara uygun tek bir devrim reçetesi sunulamaz. Örneğin İran ve Afganistan'da olanlar buna hiç de uymuyor. İran'da devrim yarı yolda kaldı, sonuna kadar gitmedi ama, bu ülkede işbirlikçi rejim kırlardan bir gerilla hareketiyle değil, kentlerdeki kitle eylemleriyle devrildi ve bununla birlikte de ABD emperyalistleri ülkeden kovuldu. Afganistan'da ise, Devrimci Halk Partisi, içinde ilerici ordu güçlerinin de yer aldığı bir eylemle kentte yönetimi ele aldı ve ülkede devrimci dönüşümleri başlattı. Burada kırdaki gerilla savaşını başlatanlar ise, tam tersine karşı-devrimci güçler oldu. Şimdi devrimci yönetim, sözkonusu kırları karşı-devrimci unsurlardan temizlemek için bir savaş yürütüyor. Acaba bu nedenle mi, yani uzun bir halk savaşıyla ve kırlardan hareketle kentler ele geçirilemediği için mi DEV-YOL Afganistan'daki iktidarı devrimci saymıyor?

Mao'nun görüşlerinden hareket eden Lin Piao, yalnız Çin yolunu genelleştirip hemen hemen tüm "üçüncü dünya ülkeleri" için önermekle kalmıyor, o, her bir ülkede nesnel ve öznel koşulların devrim için olgunlaşmış olgunlaşmadığına bakmaksızın, kitlelerin hemen silaha sarılıp halk savaşını başlatmalarını öneriyor.

Maoculara göre bu, bir devrim isteyip istememe, savaşmaya cesaret edip etmeme sorunudur. Lin Piao'nun ve diğer maocu önderlerin kullandıkları ajitatif dilin, devrim için fazla sabırları olmayan ve kestirme yollardan gitmeye bayılan küçük burjuva devrimcilerini bu denli coşturması elbet anlaşılır bir şeydir.

Maocuların dünyadaki küçük burjuva devrimcilerine sundukları bir başka yanlış ise silahlı mücadelenin ve bizzat silahın gücünün abartılması, diğer mücadele biçimlerinin küçümsemesi, yada bir yana itilmesidir. Mao, zaman zaman politik mücadelenin temel olduğunu ve askeri görevin "siyasal görevi başarmak için gerekli araçlardan sadece biri" olduğunu doğru biçimde belirtirken, zaman zaman da, bunun tam tersine, silahlı mücadeleyi ve silahı herşeyin yerine koyan, ona en büyük değeri veren sözler etmiştir. "Rus Komünist Partisinin tüfekleri sosyalizmi yarattı", yada "herşey bir tüfeğin namlusundan çıkıp gelişir," gibi. Bu, sosyalizm mücadelesinin çok kaba, yanlış, kitlelerin bilincinden, örgütlülük düzeyinden, çok yönlü mücadele yeteneğinden koparılmış bir yorumdur. Herşey bir tüfeğin namlusundan çıkıp gelişmez. Öncelikle o tüfeği belli bir amaç için ve belli bir düşünme karşı yerinde ve zamanında kullanmasını bilen insanlar gereklidir. Açıktır ki belirleyici olan insanların bilinci, örgütlülük düzeyi, eylemidir; onların elinde bir araç olan tüfek değil. Rusya'da sosyalizmi "Rus Komünist Partisinin tüfekleri" değil, başını işçi sınıfının çektiği emekçi halk yığınları yarattı. Komünist Partisi bu kavga öncülük etti. Tüfek bu kavga savaşın insanların elinde bir araçtı ve onun rolü, kitlelerin bilinci, enerjisi, partinin örgütlenme ve kavgayı yönetme yeteneği yanında küçük bir şeydir. Şurası açık: Belli koşullarda silaha sarılmasını bilmeyen ve onu iyi kullanmayan kaybeder. Ama bu, herşeye silahlı mücadelenin, "tüfeğin" kadar olduğu anlayışından çok farklıdır. Böyle bir anlayış, devrimci mücadeleyi silahlı direnişe özdeş kılar. Nitekim birçok küçük burjuva devrimci örgütlerinin, çok yönlü karmaşık devrimci mücadele sanatını basit silahlı direnmeye indirgemesi bu anlayışın sonucudur.

Çin'de halk savaşı Çin'e özgü koşullar içinde doğdu ve gelişti. Bu savaşın Çin'de izlediği strateji ve taktikler, biçimler aynen başka ülkelerde tekrarlanamaz. Sözkonusu genellemenin yapıldığından çok önce, yani Mao'nun adı Marks, Engels ve Lenin'in adlarının yanına eklenmeden, o, dünya için teori yapan bir peygamber katına yükseltilmeden önce, çeşitli kereler Mao bu gerçeği yazılarında dile getirmiştir. 1928'de şöyle diyordu Mao:

"Bir ya da birden çok bölgenin, Beyaz bir rejim tarafından tümüyle kuşatılmış olarak, bir ülkede kızıl politik iktidar altında uzun süre yaşaması, dünyanın hiçbir yerinde rastlanmayan bir görüngüdür. Bu ancak belli koşullar altında olabilir ve gelişebilir.

"Birincisi, bu, herhangi bir emperyalist ülkede ya da doğrudan doğruya emperyalizmin egemenliği altındaki bir sömürgeye ortaya çıkamaz, ama ancak ekonomik ba-

kımdan geri, yarı-sömürge ve dolaylı olarak emperyalizmin egemenliği altındaki Çin'de olabilir. Bu müstesna görüngü, ancak başka bir müstesna görüngü ile birlikte, yani Beyaz rejim içinde savaşla birlikte meydana gelebilir. Cumhuriyetin ilk yıllarından (1912) beri, dışardan emperyalizmin, içerden komprador ve toprak ağası sınıfların desteğiyle eski ve yeni savaş ağalarının çeşitli kliklerinin durmadan birbirleriyle savaşması, yarı-sömürge durumundaki Çin'in bir özelliğidir. Böyle bir görüngüye ne emperyalist ülkelerde, ne de doğrudan doğruya emperyalizmin egemenliği altındaki bir ülkede rastlanamaz." (Mao, Askeri Yazılar, Sol Yayınlar, s.11-12)

Eski Çin'de köylüler toplam nüfusun % 80'ini oluşturuyordu ve toprak dağılımında dengesizlik büyüktü.

"Sınır bölgelerinde toprak durumu. Kabaca söylemek gerekirse, toprakların yüzde 60'tan çoğu toprak ağalarına, yüzde 40'tan azı köylülere aitti" (age. s.41)

Devrim öncesi Çin'de köylü sorununun taşıdığı önem ve köylü ayaklanmalarının ülke genelinde yaygın olması anlaşılır bir şeydir. Bu durum, Komünist Partisi'nin kırsal kesimde taban bulmasını ve gerilla savaşının yaygınlaşmasını kolaylaştırıyor.

Görülüyor ki o dönemde Çin'de merkezi otorite istikrardan yoksundur. Burjuvazinin ve büyük toprak sahiplerinin çeşitli klikleri arasında süregelen çatışmalar var (siyasi partiler geniş askeri birliklere sahiptiler). Mao bunlara "merkezi savaş ağaları" diyor. Ayrıca, yine askeri güçlere sahip olan yöresel feodallerin kendi aralarında ve bunlarla merkez klikleri arasında çatışmalar eksilmiyor. Emperyalist devletler, Çin'e hakim olma, onu bölüşme yarışında bu klikleri destekliyorlar. Ülkede yarı-feodal bir yapı egemen, köylü sorunu ağır, köylü ayaklanmaları yaygın. Sınır bölgelerindeki kızıl üsler bu koşullarda doğuyor ve ayakta kalabiliyor.

Mao, Çin'in geniş bir ülke olmasını da Çin devrimci savaşı için, manevra olanaklarını arttıran önemli bir etken sayıyor.

Mao, Çin'in ayrııcı özelliklerini şöyle özetliyordu: "Politik ve ekonomik bakımdan dengesiz bir şekilde gelişen ve büyük bir devrim geçiren (Sun Yat Sen'in önderliğindeki burjuva devrimi kast ediyor, bn.) geniş bir yarı-sömürge ülke; büyük ve güçlü bir düşman; küçük ve zayıf bir kızıl ordu; ve tarımsal bir devrim. Bu ayrııcı özellikler, hem Çin devrimci savaşının yönetimi çizgisini, hem de bu savaşın birçok stratejik ve taktik ilkelerini belirliyor. (...) Bu savaş uzatmalı bir savaş olacaktır". (age. s.117).

Çin'de işçi ve köylülere dayanan halk savaşı, başlarda bir iç savaş niteliğinde idi ve burjuvazi ile büyük toprak sahiplerinin iktidarını temsil eden Kuomintang'a karşı veriliyordu. 1937'de Japonların Çin'i işgale girişmeleri durumu değiştirdi, bu kez, Japonlara karşı ulusal savaş gündeme girdi ve Kuomintang'ın da içinde olduğu ulusal birleşik cephe oluşturuldu. Japonların yenilgisi ve ülkeden çıkarılmasıyla iç savaş yeniden gündeme girdi ve devrimci güçlerin zaferine kadar sürdü. Her keresinde politik ve askeri strateji ve taktiklerde temel değişimler oldu.

Çin halk savaşının, kendine özgü koşullar içinde doğup geliştiği ve bu savaşta izlenen strateji ve taktiklerin Çin'in özgül koşullarına göre biçimlendiği ve değişen koşullara göre değiştiği açıkken, bunun genel geçer bir devrim stratejisi olarak yüzlerce Asya, Afrika, Latin Amerika ülkesine salık verilmesi mümkün mü?

Besbelli başka ülkelerde de kurtuluş savaşları oldu, olmakta ve daha da olacaktır. Ama kendilerine özgü koşullar içinde. Her ülkenin ulusal bağımsızlığa kavuşması, sosyalist devrimin zafere ulaşması çok çeşitli yol ve biçimler izleyebilir ve izlemekte. Çin benzeri, gerilla hareketinin kırlarda geliştiği -hatta bu küçük bir ülke de olabilir- kentlerin sonradan ele geçirildiği örnekler var. Ama bu bir devrim yasağı gibi sunulamaz. Bunun tam tersini gösteren örnekler de var.

Ulusal ve toplumsal kurtuluş için savaşın tüm ülkelerin devrimcileri, elbet Çin halkının devrimci deneylerinden de yararlanacaklardır. Ama onlar kendi ülkelerinin devrim stratejisini şu ya da bu ülke bir hazır reçete gibi alamazlar; onu, marksiz-leninizmi kendi ülkelerinin somut koşullarına uygulayarak bizzat bulacaklardır.

Devrimin Nesnel Koşulları Sorunu

Ama DEV-YOL bu hazır reçeteyi almıştır. O Türkiye için uzatmalı halk savaşını öneriyor. Bundan da öte, Japonlara karşı ulusal direniş döneminde benimlenen "uzatmalı savaşın üç aşaması" (stratejik savunma, stratejik denge, stratejik saldırı) aynen Türkiye için öngörülüyor. DEV-YOL bu stratejiye bir ekleme yapıyor: halk savaşına bir geçiş evresi, "taktik evre" dediği "öncü savaş"...

Bilindiği gibi DEV-YOL, THKP-C'nin politik hattını sürdürüyor. Bu görüşler ise daha 1970'li yılların başında THKP-C olduğu zaman biçimlendiler.

"Emperyalist hegemonya altındaki bütün geri bırakılmış ülkelerde milli iktidarın tam anlamı ile olgunlaşmış olmasa bile mevcuttur. Bu ise devrim durumunun sürekli olarak var olması, evrim ve devrim aşamalarının iç içe geçmesi, bir başka deyişle silahlı eylemin objektif şartlarının mevcudiyeti demektir.

"...Şu anda iktidar mücadelesi yapan partimiz iktidarı alabilecek güçte ve aşamada değildir. Ancak düzenli ordular aşamasında, bütün yurt çapında yönetimi ele geçirmekten söz etmek mümkündür. Ve biz, bugün bu aşamayı yaşadığımızı asla iddia etmiyoruz. Biz, sadece halkımızın ihtilalci savaşının bu aşamaya gelebilmesi için, gerilla savaşının şart olduğunu iddia ediyor ve bu amaçla da döğüşüyoruz." (THKP, Devrim Stratejisi, 1 No'lu Parti Bildirisi) Mahir Çayan, Toplu Yazılar, s.257-258.

Türkiye'de Çin ve Vietnam benzeri yaygın köylü ayaklanmalarının varolmayışı onları düşündürüyordu. "Halk savaşının dayanacağı bir zemin" göremiyorlardı. "Oligarşik dikta" ile halk arasında bir "suni denge"nin var olduğu, bu denge nedeniyle kitlelerin tepkisinin ciddi silahlı ayaklanmalara dönüşmediği, bu suni denge ancak Küba benzeri bir "öncü

savaş'la bozulabileceği kanısına vardılar. Mahir Çayan Küba deneyini genelleştirerek şöyle diyordu:

"Silahlı propagandanın temel mücadele biçimi olması ve halkın devrimci öncülerinin savaşı, marksizm-leninizmin evrensel tezlerinin bu somut tarihsel durumun pratiğine uygulanması sonucu ortaya çıkmış olan, bütün emperyalist hegemonya altında olan ülkelerin proleter devrimcilerinin bolşevik çizgisidir." (Mahir Çayan, Yazılar, s.271).

THKP-C hareketinin ortaya koyduğu bu görüşleri DEV-YOL 12 Mart sonrası dönemde de hararetle savundu, devam ettirdi. Onun yanısıra başka türden küçük burjuva örgütler de bu görüşlerden beslendiler. Örneğin bu görüşler Apocuların temel gıdası oldu.

Bu görüşün sahipleri, Leninist devrim teorisini, ancak emperyalist ülkelerde uygulanabilir deyip bir yana itiyorlar ve ona karşılık Çin ya da Küba modelini veya ikisinin bir karışımını, tüm emperyalist olmayan kapitalist ve geri kalmış ülkeler için model olarak sunuyorlar.

Bu görüş, Leninist devrim teorisinin temel ilkelerini bir yana itiyor, ya da tahrif ediyor. Örneğin Leninizm, devrimin olabilmesi için nesnel ve öznel koşulların bir bütün olarak olgunlaşması gerektiğini söylüyor. Bu her devrim için geçerlidir. DEV-YOL ve benzerleri ise bundan kurtulmak için şunu ileri sürüyorlar: Emperyalist bir dönemde tüm ülkelerde devrimin nesnel koşulları vardır, evrim ve devrim aşamaları içiçe geçmiştir. (Bunlar hatta, devrimin özel şartlarını hazırlamak için de pek öyle yorulmaya gerek duymuyorlar). Silahlı savaş için koşullar uygundur, o halde politik iktidarın ele geçirilmesi, yani devrim için, hemen harekete geçilebilir. Ama bu uzun sürecek, bir halk savaşı sürecini izliyecektir.

Öncelikle şu nokta üzerinde duralım: Gerçekten tüm ülkelerde devrimin nesnel koşulları olgunlaşmış mıdır?

Kapitalizmin emperyalist aşamasının ayrıntılı ve doğru bir tahlilini yapan Lenin, emperyalizmin çeşitli ulusların ekonomilerini bir zincirin halkaları gibi birbirine bağladığını, kapitalizmin bu aşamada asalaklaşıp çürüdüğünü, bu nedenle de çöküşünün yaklaştığını, bu aşamanın sosyalist devrimin arafesi olduğunu, proleter devrimlerin gündeme girdiğini belirtti. Devrimin tüm ileri kapitalist ülkelerde birden patlak vereceği ve zafere ulaşacağı biçimindeki bir önceki döneme özgü marksist değerlendirmeden farklı olarak Lenin, bu aşamada devrimin tüm ileri kapitalist ülkelerde aynı anda patlak veremeyeceğini, önce belki birkaç yada yalnızca bir ülkede zafere ulaşacağını, bu ülkenin ise en gelişmiş kapitalist ülke değil, emperyalist zincirin en zayıf halkasını oluşturan ülke olacağını belirtti.

Stalin, bu konuya ilişkin olarak şunları diyor:

"Eskiden ayrı ayrı ülkelerde ya da daha doğrusu, gelişmiş şu ya da bu ülkede, proletarya devrimi için nesnel koşulların varlığından ya da yokluğundan söz etmek adetti. Şimdi bu görüş artık yetersizdir. Şimdi devrim için, nesnel koşulların, dün-

ya emperyalist ekonomi sisteminin tümünde eksiksiz bir bütün olarak bulunup bulunmadığından söz etmek gerekir. Çünkü sistem tümü ile devrim için olgunlaşmış ise, ya da daha doğrusu, olgunlaştığı için, bu sistemin içinde sanayi yönünden yeter derecede gelişmemiş bazı ülkelerin bulunması, devrim için aşılabilir bir engel olamaz." (Stalin, Leninizmin İlkeleri, Sol Yayınları, s.30).

Stalin'in görüşü son derece açıktır. Emperyalist sistem "bir bütün olarak" devrim için olgunlaşmıştır. Sanayi yönünden gelişkin bir ülkede de, görece olarak geri bir ülkede de devrim patlak verebilir ve zafere ulaşabilir.

Bazıları bundan, "tüm ülkelerde devrimin nesnel şartları olgunlaşmıştır ya da vardır" sonucunu çıkarıyorlar. Ne var ki yukarıdaki tespitlerden böyle bir sonuca varılmaz. Sistemin bir bütün olarak devrim için olgunlaşmış olması, proleter devrimin gündeme girdiğini, sistemin en zayıf halkadan başlayarak kopacağını ve bunu başka zayıf halkaların izleyeceğini gösterir; ama asla, tek tek her ülkede devrimin nesnel şartlarının var olduğunu göstermez. Eğer öyle olsaydı, bütün iş işçi sınıfı partilerinin becerisine kalırdı. Oysa böyle olmadığını, devrimin başını çekebilecek nitelikte bir işçi sınıfı partisine sahip olsa bile, herhangi bir ülkede devrimin olması için bir devrimci durumun da varolması gerektiğini Lenin birçok kez belirtmiştir ve devrimci hareketin pek çok deneyi de bunu doğruluyor.

"Marksistler için devrime elverişli bir durum olmaksızın bir devrim imkânsızdır; üstelik her devrimci durum da bir devrime yol açmaz. Genel anlamda bir devrim durumunun belirtileri nelerdir? Şu üç ana belirleyiciyi sıralarsak bizce yanılmış olmayız: 1. Hakim sınıflar için bir değişiklik yapmaksızın hakimiyetlerini sürdürmek imkânsız hale geldiği zaman; 'üstteki sınıflar' arasında şu ya da bu şekilde bir buhran olduğu zaman; hakim sınıfın politikasındaki bu buhran, ezilen sınıfların hoşnutsuzluk ve kavgalarının ortaya dökülmesini sağlayacak bir gedik açtığı zaman; bir devrimin olması için çoğu zaman 'alttaki sınıfların' eski biçimde yaşamak 'istememeleri' yeterli değildir; 'üstteki sınıfların' da eski biçimde yaşayamaz hale gelmeleri' gerekir. 2. Ezilen sınıfların sıkıntıları ve ihtiyaçları dayanılmaz hale geldiği zaman. 3. Yukarıdaki sebeplerin sonucu olarak barışta soyulmalarına hiç seslerini çıkarmadan katlanan ama, ortaların karıştığı zamanlarda hem buhranın yarattığı şartlarla ve hem de bizzat 'üstteki sınıfların' bağımsız tarihi bir eyleme sürüklemeleriyle kitlelerin faaliyetinde oldukça büyük artış olduğu zaman.

"Sadece tek tek grupların ve partilerin değil, münferit sınıfların iradesinden de bağımsız olan bu objektif değişimler olmaksızın, genel kural olarak, bir devrim imkânsızdır. Bu objektif değişikliklerin hepsine birden, devrim durumu denilmektedir." (Lenin, Sosyalizm ve Savaş).

Bunlar son derece açık görüşler. Sistemin tümü devrim bakımından olgunlaşmış. Ama herhangi bir ülkede devrimin olabilmesi için orada bir devrimci durumun, (ulusal krizin) varolması gerekiyor. Devrimci durum ise tüm ülkelerde, her an varolan birşey değildir.

Emperyalist dönemde, kapitalizmin bir dünya sistemi haline gelmesi, asalaklaşması ve çürümeye yüz tutması ile proletarya devrimleri gündeme girdi. Özellikle Büyük Ekim Devriminden sonra geri kalmış sömürge ülkelerde de ulusal kurtuluş devrimleri için elverişli koşullar doğdu. Ancak uluslararası durumun devrimler için elverişli olması, bir bütün olarak olgunlaşması yetmiyor; ayrıca tek tek her ülkede, Lenin'in yukarıda temel kriterlerini belirlediği ulusal krizin (devrimci durumun) ortaya çıkması gerekiyor. Çağımızda, devrimin nesnel koşulları dendiği zaman da asıl akla gelen bu değişikliklerdir. Çünkü bu değişiklikler, şu ya da bu liderin, partinin, hatta sınıfın istek ve iradesiyle değil, ekonomik ve toplumsal olayların gelişimiyle, nesnel olarak kendilerini ortaya koyarlar veya ortadan kalkarlar.

Besbelli devrimin olması için bu da yetmez, 'her devrimci durum bir devrime yol açmaz'. Öznel (subjektif) koşullar da devrim için olgunlaşmış olmalıdır. Bundan kast edilen insanların örgütlü, bilinçli eylemidir. Bu eylem olmaksızın devrim olmaz. İnsanlar, verili (nesnel) koşullar içinde tarihlerini kendileri yaparlar. İşçi sınıfı devrimci bir parti biçiminde örgütlü olmadan devrime öncülük edemez. İlerici sınıf ve tabakalar, parti ve kimi zaman da bir ulusal, anti-emperyalist, anti-faşist cephe biçiminde örgütlü olmadan sömürgecilğe, emperyalizme, faşizme güç yetiremezler. O halde devrimin öznel koşullarıyla anlatılmak istenen, devrimde çıkarılan ezilen sınıfların yeter derecede bilinç ve örgütlülük düzeyi ve bunu eyleme çevirebilme yetenekleridir.

Mahir Çayan'ın kendisi de, herhangi bir ülkede devrim olabilmesi için, uluslararası değişen koşulların yanısıra, bir ulusal krizin gerekli olduğunu yazılarında belirtiyor. Ne var ki, daha sonra, kitlelerden ve işçi sınıfından kopuk küçük burjuva eylemciliğinin gündeme girdiği 12 Mart havasında Çayan, bu görüşlerine açıkça ters biçimde yeni görüşler getirdi, geri kalmış ve sömürge ülkelerde evrim ve devrimin içiçe geçtiğini, sürekli bir ulusal kriz bulunduğunu ve silahlı mücadele koşullarının sürekli varolduğunu ileri sürdü. Bunlar Marksist-Leninist teoriye ters görüşlerdir ve pratik yaşam da bunları doğrulamıyor.

Evrime Devrimin İçiçe Geçtiği Tezi Anti-Marksist Bir Görüştür

DEV-YOL, Türkiye'yi de içine dahil ettiği tüm geri kalmış, sömürge ülkeler bakımından geçerliliğini ileri sürdüğü bu evrimle devrimin içiçe geçtiği görüşünü 12 Mart sonrasında sürdürdü.

Bu görüş, toplumsal gelişmenin kaba, metafizik bir yorum niteliğindedir. Materyalist diyalektiğin nicelikten niteliğe geçiş, ya da süreklilik ve kesinti yasasını kavramamakta, sonuç olarak da bu yasanın reddine varmaktadır.

Doğada, nesnelere ve olguların gelişim sürecinde (evrimde) süreklilik ve kesinti bir arada bulunur. Süreklilik (görece olarak yavaş meydana gelen nicel birikimler, artma ya da eksilme, büyüme ya da küçül-

me, ısınma ya da sovuma vb.) belli bir aşamada kesintiye (nitel değişime) yol açarlar. Kesintiyle bir önceki nesne veya olgu yok olur, yerini bir yenisine bırakır.

Doğadaki evrim sürecinde süreklilik ve kesinti birarada vardılar, süreklilik kesinti, kesinti sürekliliği doğurur; ama bu bir iç-içe geçiş veya aynı şey olma değildir.

Toplumsal olaylarda kesinti ya da sıçrama devrim diye adlandırılır. Toplumsal gelişim sürecinde devrimin yer alması da, onun ön koşullarının hazırlanmasına, yani bir nicel birikimine (sürekliliğe) gerek duyar. Bu aşamadan biri yok, ya da gereksiz sayılarak toplumsal gelişim süreci doğru biçimde kavranamaz.

Reformistler, toplumsal gelişim sürecini salt nicel birikimler düzeyine indirger ve bir devrime gerek olmadığını söylerler. Oysa bir devrim olmaksızın, örneğin insanlar bilinçli ve örgütlü olarak eyleme geçip politik iktidarı almaksızın ve üretim araçlarının mülkiyetini toplumsal mülkiyete dönüştürmeksiz kapitalizm yerini sosyalizme bırakamaz. Bu olmaksızın nicel birikimler, bu anlamda nesnel koşulların olgunlaşması, bir ulusal kriz, kendiliğinden eski toplumun yerine yenisini geçiremez.

Bir başka yanlış ise gelişme sürecini salt bir sıçramaya, (devrime), indirgemek, devrimin ön koşullarını, ona hazırlık dönemini, bunun için güç biriktirmeyi, nesnel koşulların olgunlaşmasını önemsemek, değişimi salt insanların irade gücüne, devrim yapma istemine bağlamaktır. Bu, felsefede iradecilik (voluntarizm) olarak adlandırılan eğilimdir. Somut koşulları gereği gibi değerlendirmeden, kitleleri örgütlemeye ve güç biriktirmeye gerek duymadan devrim için hemen harekete geçilmesini, ayaklanmayı öneren anarşistlerin tutumu budur.

Toplumsal gelişimde evrim dönemi ile devrim dönemini nasıl ayıracağız? Besbelli ki, devrim döneminde de evrim aşamasının (devrime hazırlık döneminin) birçok yöntemleri (örneğin propaganda-ajitasyon, kitleleri örgütleme, gösteri, grev vb.) devam eder; bu dönemde insanların politik eyleme çekilmesi, bilinçlenme ve örgütlenme daha da hızlanır. Diğer yandan, devrime hazırlık döneminde kitlelere gösterilen hedef, politik iktidarın ele geçirilmesi ve devrimci dönüşümler, bu aşamada eyleme konur. Devrim dönemi, sınıf mücadelesinin en ileri bir aşamaya varması, her iki tarafın güçlerinde tam bir seferberlik, çoğu kez silahlı çarpışmaları da içeren çok yönlü bir çatışma demektir.

Evrime dönemi görece olarak yavaş ve uzun süreli değişimleri içerirken devrim görece olarak kısa, hızlı değişiklikleri içerir ve toplumda bir nitelik değişimine yol açar (devrimin zafere ulaşmasıyla politik iktidarın sınıf yapısı değişir, toplumsal dönüşümler başlar).

Devrim aşaması, görece olarak kısa olmakla birlikte, bu herşeyin bir anda olup bitmesi değildir. Bu süre ülkeden ülkeye değişebilir. Örneğin ülkelerden birinde kısa süreli bir halk ayaklanmasıyla politik

iktidar alınabilir; bir başkasında uzun, aşamalı bir iç savaşla buna ulaşılabilir. Kimi zaman, politik iktidar alınsa bile bunu kısa, ya da uzun bir iç savaş izleyebilir. Yine sosyalist devrim, birçok sömürge ülkede olduğu gibi, emperyalizme karşı verilen bir ulusal kurtuluş devriminin devamı, ikinci aşaması olarak yer alabilir. Hayat bize, ayrı ayrı ülkelerde devrimin gerçekleşme yolunun son derece çeşitli olabileceğini gösteriyor. Ne var ki, devrim aşamasının ülkeden ülkeye kısa ya da uzun olması, ya da izlediği yöntem ve biçimler, toplumsal değişimin her zaman ve her yerde geçerli olan temel yasalarını ortadan kaldırmıyor. Örneğin şu ya da bu ülkede yer alan görece olarak uzun bir halk savaşına bakıp, artık bir kısım ülkeler için, ya da bir genelleme ile tüm sömürge ve geri kalmış ülkeler için bir evrim aşamasına gerek olmadığı sonucuna varılamaz.

DEV-YOL işte bu yanlışla düşmüştür. O, tüm bu ülkeler için evrim ve devrim aşamaları içiçe geçmişir derken, özünde, evrim aşamasını reddeden bir sonuca varmaktadır. O, tüm bu ülkelerde devrimin nesnel koşullarının olgun olduğu gibi yanlış bir önyargıdan hareketle, devrim için hazırlığa, güç biriktirmeye gerek duymaksızın hemen politik iktidarın ele geçirilmesine yönelik eylemlerin, silahlı çarpışmaların başlatılmasını önermektedir. Devrim koşulları olgunlaşmadan, kitleler hazırlıksızken başlatılacak böyle bir silahlı mücadelenin bir zafer şansı olmadığı ve düşman tarafından kolayca bozguna uğratılacağı açıktır. Kimi örgütlerin iradeci bir tutumla, kitlelerden kopuk olarak giriştikleri bu tür eylemler çoğu kez bireysel terör eylemleri düzeyinde kalmakta, ciddi bir gerilla eylemine bile dönüşmemektedir. Türkiye'de bazı küçük burjuva devrimci örgütlerinin ve bu arada DEV-YOL'un kendisinin, 12 Mart öncesi ve sonrasında vardıkları sonuç da budur. Bu görüş, bizzat Türkiye'deki pratikleriyle iflas etmiştir.

Dünyamızda devrimin nesnel ve özel koşullarının tek tek tüm ülkelerde olgunlaşmadığı da yıllardır yaşanan deneylerden ve bu ülkelerde sınıf mücadelesinin izlediği süreçlerden bellidir. Kimi zaman şu ya da bu ülkede yeralan derin bir ulusal kriz, yeter bir devrimci öncülükle ve uluslararası uygun koşullarla bütünleşerek bir devrime yol açıyor, bir ulusal kurtuluş devrimi başlayıyor, ya da bir ülke kapitalist sistemden kopuyor, sosyalist gelişme yoluna giriyor. Ama tüm ülkelerde birden bu süreç yaşanmıyor, yaşanmaz.

Türkiye ve Kürdistan'da da, devrime hazırlık sürecini hızlandırmak, kitleleri örgütlemek, öncü güçleri oluşturmak ve derin kriz dönemlerini devrime çevirmek, sözkonusu toplumsal gelişme yasalarını iyi kavramaya, eylemlerimizi bu gelişim yasalarıyla uyumlu kılmaya bağlıdır.

Lenin'i Voluntarist Yapma Çabası

Sözkonusu voluntarist (iradeci) bakış açısı Mahir Çayan'ın çeşitli yazılarına

yansımıştır ve DEV-YOL da 12 Mart sonrası dönemde bu görüşlerin doğruluğunu ispatlamaya çalıştı durdu. İlginç olan, marksist devrim teorisinin de (bir yönüyle!) voluntarist sayılmasıdır..

' Üretici güçler devrim için gerekli olan (belli bir) seviyede olursa devrim olabilir. Bu anlamda Marksist devrim teorisi deterministtir....Devrimin zaferi için ihtilalci inisiyatif de gereklidir. Bu anlamda da marksist devrim teorisi voluntaristtir". (M.Çayan, Yazılar, s.197)

Devrim için ihtilalci inisiyatifin, bilinçli ve örgütlü insan eyleminin gerekli olduğu açık bir şeydir. Ne var ki bu, iradeci olmakla aynı şey değildir. Devrimci partiler, bir mücadele biçimi olarak sırasında teröre de başvururlar; nasıl ki bu da, onlara "terörist" denmesini gerektirmez. Marksist terminolojide voluntarist (iradeci) kavramı, nesnel koşulları, sebep-sonuç ilişkilerini, zorunluluğu, özetle, toplumsal gelişme yasalarını bir yana itip tarihsel olaylarda temel önemi kişilerin inanç ve eylemine, onların iradesine bağlayan anti-marksist akımlar için kullanılır.

Mahir Çayan, emperyalist dönemde Lenin'in marksizme getirdiği katkıları da yanlış yorumluyor ve Lenin'le Marks ve Engels'i karşı karşıya koyuyor.

"Hemen görüleceği gibi, Marks ve Engels'in devrim teorilerinde ağır basan yön, ekonomik ve sosyal determinizmdir. Voluntarizmin rolü, maddi koşulların belirleyici çerçevesi içindedir. Bu anlayışa göre, politik devrim, sosyal devrimin tamamlanmasıdır. Politik devrim, maddi şartların belirleyici çerçevesi içinde *ihtilalci inisiyatifin* ürünüdür." (age. s.200).

"Lenin'in devrim teorisinde, ihtilalci inisiyatifin rolü (emperyalist dönemin özelliklerinden dolayı) Marx ve Engels'inkilerine kıyasla çok daha ağırlıklıdır. Emperyalist dönemde, devrimlerin maddi temelleri hazır olduğu için, meseleyi çözmek ihtilalci inisiyatifin uygun zamandaki atılımına kalmaktadır." (age. s.225)

"Marx ve Engels'in devrim teorilerinde - o zamanın somut şartlarından dolayı- ekonomik ve sosyal determinist yön, voluntarist yöne nazaran daha ağır basar. Leninist teoride ise, politikanın ekonomiyeye oranla belirleyiciliği ağır basmaktadır. Yani ihtilalci inisiyatif temeldir. (age.s.231)

Yukardaki alıntılardan açıkça anlaşılacağı üzere, M.Çayan, "ihtilalci inisiyatif"i, yani insanların devrimci yönündeki bilinçli ve örgütlü eylemini, diğer bir deyişle "iradi" olan şeyi *iradecilik* 'le (voluntarizm) aynı şey saymaktadır. Bunun yanlış olduğunu yukarda belirttik.

Çayan Marksist felsefenin özünü, temelini kavramamış, onu alt-üst etmiş, Marks ve Engels'i de, Lenin'i de yanlış yorumlamıştır.

Determinizm, şeylerin, olguların bir sebep-sonuç ilişkisi içinde değişikliklerini, birinin diğerine yol açtığını, onu doğurduğunu savunan felsefi görüştür. Besbelli marksistler de bu görüşü savunurlar ve bu anlamda deterministtirler. Ne var ki determinizmin de çeşitleri vardır. Örneğin mekanik deterministler rastlantıyı yok sayarlar ve herşeyin belirlenmiş biçimde, *zorunlu* olarak ortaya çıktığını ve

değiştirdiğini söylerler. Bu anlayış kaderciliğe götürür. Oysa zorunluluk ve rastlantı birlikte vardır; temel olan zorunluluktur ve o, kendisine bir dizi rastlantı arasından yol açar.

Kaba deterministler Marksist teoriyi de yanlış yorumlar, saptırırlar. Onlara göre, kapitalizmin sosyalizme yerini bırakması, toplumsal gelişim yasalarına göre zorunlu ise, bu nasıl olsa kendiliğinden olacaktır ve bu iş için insan eylemine, örneğin devrimci bir parti kurmaya gerek yoktur.

Bu görüşün Marksizmle bir ilişkisi olmadığı açık. Toplumsal gelişme yasalarının, doğa yasalarından farklı yanları vardır. Besbelli, insan da doğanın ürünüdür, ama o toplumsal,, bilinçli bir varlıktır; bu nedenle de doğaya ve topluma karşı etki de bulunabilir, onu değiştirebilir. Bu nedenle ki Marks, "insanlar tarihlerini kendileri yaparlar" diyordu.

Devrimin nesnel koşulları olgunlaşsa bile, o, kendiliğinden olmayacaktır; onu şekillendiren bilinçli insan eylemi gerektirir. Bu nedenle de gerici sınıflarla başa çıkacak devrimci bir örgüte, partiye gerek vardır.

Ne var ki insanın toplumsal gelişmeyi etkilemesi, kendi tarihini yapması, tarihi ve toplumsal koşulların çerçevesi ile belirlenmiştir. Bunu şöyle açıklıyordu Marks: "İnsanlar kendi tarihlerini kendileri yaparlar; ama onların istediği gibi, kendileri tarafından seçilmiş koşullarda değil, geçmişin doğrudan doğruya verdiği, miras bıraktığı koşullarda olur bu."

İnsanın bilinçli eylemi toplumsal gelişme yasalarına uygun düşüğü zaman, tarihi gelişimi ileri yönde hızlandırabilir, dönüştürebilir. Marksizm, insan iradesinin önemini asla küçümsememiştir. Ama Marksizm, tarihi ve toplumsal koşulların belirleyiciliğini esas alır. İrade gücü ile bu koşullar ve bu yasalar ortadan kaldırılamaz.

Marks ve Engels sorunu böyle koyarlar da Lenin farklı mı düşünmektedir? Lenin'in iradeci sayan ve onu Marks ve Engels'le karşı karşıya koyan bu görüş tümiyle saçmadır. Bu, Lenin'i anti-marksist saymakla eşittir.

Bu görüşe nereden varılıyor? Lenin "ihtilalci insiyatif"e değer veriyordu da, Marks ve Engels vermiyorlar mıydı? Peki işçi sınıfına yol gösteren büyük ihtilalci beyannameye, Komünist Manifesto'ya ne denir? İşçi sınıfının, Marks ve Engels'in öncülüğünde oluşturulan ilk uluslararası örgütüne, Birinci Enternasyonal'e ne denir? 1848 devriminin içinde bizzat yer alan, savaşa katılan ve onu yönlendirmeye çalışan Engels'in davranışına ne denir? Ama Lenin Marksist teoriyi yeni koşullara uyguladı, geliştirdi, zenginleştirdi. Bu da doğal bir şey. O, devlet örgütünün ve militarizmin geliştiği yeni koşullara uygun düşen işçi sınıfı partisinin ilkelerini de koydu. Bütün bunlar Lenin'in Marks ve Engels'ten ayrıldığı, "voluntarist" olduğunu mu gösterir? Böyle bir iddia gülünçtür, Lenin'e de ciddi bir haksızlıktır.

Şurası bir gerçek ki devrimci insiyatif olmadan devrim olmaz. Bu, çağımızda da

böyledir, Marks ve Engels döneminde de, hatta Fransız burjuva devrimi döneminde de böyle idi. Ama böyle olması, tarihe yön veren temel şeyin ekonomik ve toplumsal yaşamın gelişimi olduğu, sınıfların ve sınıf kavgalarının bunun tarafından yaratıldığı gerçeğini değiştirmez.

Emperyalist dönem neyi değiştirdi?

Emperyalist dönem, besbelli, bu gerçeği değiştirmede; yalnızca devrim bakımından elverişli koşullar getirdi. Bu da tarihi ve toplumsal koşulların belirleyiciliğinin, temel önemde oluşunun yeni bir kanıtı değil mi?

Devrimci insiyatifi temel, tarihi ve toplumsal koşulları ikincil alan bu görüş, marksizm-leninizme yabancıdır, subjektif idealist bir görüştür.

Materyalist felsefenin özü maddenin önde geldiği, bilincin onun tarafından yaratıldığıdır. Tarihi materyalizmin özü, üretim güçleri düzeyinin, ekonomik temelini toplumun politik, entelektüel üst-yapısını belirlediği ve toplumsal gelişmenin üretim güçlerindeki gelişmeye tabi olduğudur. Marks'ın felsefesinin özü budur. Besbelli Marksizm bir dogma değildir. Onu değişen koşullara yaratıcı biçimde uygulamak gerekir. Ama Marksizmin yukarıda belirlenen özü, yeni koşullara uygulama adına değiştirilemez, ortadan kaldırılamaz; bu Marksizmi red etmekle birdir. Mahir Çayan ve onu izleyen DEV-YOL bunu yapmakta, üstelik de bu işte Lenin'i kendisine dayanak yapmaya kalkışmaktadır.

Çayan'ı ve DEV-YOL'u böyle bir yanlışla sürükleyen nedenler arasında, çağımız devrimci sürecinin iyi kavranmaması vardır. Örneğin üretim güçlerinin çok az geliştiği, hatta kapitalizmin egemen duruma bile gelmediği geri kalmış, sömürge ülkelerde ulusal kurtuluş devriminin zafere ulaşabilmesi, kimi yerde sosyalist devrimle tamamlanması, onları böylesine, üretim güçlerinin gelişmesinin belirleyici olmadığı, ihtilalci insiyatifin önde geldiği tarzındaki bir yanlışla sürüklüyor. Ne var ki, bu tür ülkelerdeki devrim sürecini, dünyamızda bir bütünlük gösteren devrimci süreçten ayırmak gerekir. Onlar yalnızca parçayı göz önüne almakta, ama bu parçadaki gelişmeleri belirleyen uluslararası durumu gözden uzak tutmaktadırlar. Eğer günümüzde Vietnam, Küba, Angola gibi ülkelerde bu tür devrimler yer alıyorsa, bu emperyalizmin bir dünya sistemi haline gelişinden, Büyük Ekim devriminden, sosyalist sistemin doğuşundan, iki sistemin mücadelesinden ve bu tür geri kalmış ülkelerdeki devrim güçlerinin uluslararası düzeyde devrimci güçlerden aldığı büyük destekten ayrı olarak düşünülemez. Dünyamızda üretim güçleri ve üretim ilişkileri bu düzeye varmasaydı bütün bunlar olmazdı.

Mahir Çayan, halk savaşlarından söz ederek, bunun "leninist parti anlayışının zaman içinde derinleşmesinin, devrim teorisindeki voluntarist yönde daha ağır basmasının tabii bir sonucu" olduğunu söylüyor.

Ulusal kurtuluş savaşlarında işçi sınıfı partilerinin leninist devrim teorisini kendi ülkelerinin koşullarına uyguladıkları, böylece onu zenginleştirdikleri ve marksizm-

leninizmin hazinesine katkıda buldukları elbet bir gerçektir. Ne var ki bu, iddia edildiği gibi "voluntarizmin derinleştirilmesi" değildir. Leninizmle voluntarizm birbirine zıt şeylerdir.

Maocular, gerçekten de Leninizm'den uzaklaşmış ve voluntarizme varmışlardır. THKP-C'nin ve DEV-YOL'un vardıkları yer de budur.

Çin ve Vietnam türü bir halk savaşını örnek seçen THKP-C, Türkiye'de Çin ve Vietnam benzeri köylü ayaklanmalarının ve bir ulusal savaşın varolmadığı gerçeği ile yüzyüze kaldı. Buradan *sunî denge* kavramına vardı. "Oligarşik dikta" ile halk kitleleri arasında var olan "sunî dengeyi" bozmak, kitlelerin tepkilerini harekete geçirip bir ayaklanmaya dönüştürmek için bu kez, Latin Amerikalı gerilla liderlerinden "öncü savaş" taktiğini benimsedi. Bir grup devrimci, oligarşik diktaya karşı bizzat eyleme geçerek dengeyi bozacaklar ve kitleleri eyleme çekeceklerdi. Nesnel koşulların tüm ülkelerde devrim için olgunlaştığı, evrim ve devrimin içiçe geçtiği ve işin ihtilalci insiyatife kaldığı biçimindeki yanlış görüşler bu stratejinin emrine koştu. Ne var ki, gerçek durum böyle olmadığı, Türkiye'de her an bir ulusal kriz bulunmadığı, Türkiye'nin koşulları Çin'le, Vietnam'la, Küba ile aynı olmadığı için, sözkonusu öncü savaş taktiği, denizde kürek zoru ile dalga yaratma çabasının başka şey değildi. Ne işçi sınıfı gereği gibi örgütlü idi, ne de onun bağlaşıklarıyla gerekli bağlaşması (ittifakı) sağlanmıştı. Bu nedenle, ulusal krizin ortaya çıktığı 12 Mart ve 12 Eylül dönemlerinde egemen sınıflar ve onların emperyalist efendileri kendileri için gerekli düzenlemeleri yaparken, öncü savaş taktiğinin boş laftan ve bir kısım bireysel terör eylemlerinden öteye gitmediği, kitlelerde ciddi bir kıpırdanma yaratmadığı açık biçimde görüldü.

DEV-YOL Parti ve Cephe Konusunda Neler Yapabildi?

Diğer yandan, devrimci insiyatife temel önemi veren, Türkiye'de devrim için nesnel koşulların her zaman var olduğunu, bütün işin devrimin öznel koşullarına bağlı olduğunu söyleyen bu eğilim, bu konuda şimdiye dek neler yapabildi? Gerçek şu ki, gerek DEV-YOL, gerek ona kaynaklık eden THKP-C hareketi, Leninist parti anlayışından uzak olmuştur.

Bir örgütün kendisine Marksist-Leninist, ya da işçi sınıfının politik örgütü demesiyle iş bitmiyor. Bugün Türkiye'de bu türden yığınla örgüt var. Marksist-Leninist parti olabilmek, her şeyden önce işçi sınıfı ideolojisine kararlı biçimde sahip çıkmakla mümkündür. Gerek DEV-YOL hareketinin, gerek ona kaynaklık eden THKP-C'nin Marksizm-Leninizm teorik konularından ne denli uzak olduğu ortadadır.

İdeolojik ve teorik görüşler temeldir; ama bu yetmez. Parti işçi sınıfının mücadelesine öncülük edebilecek bir yapıya, çalışma tarzına da sahip olmalıdır.

İşçi sınıfının partisi, bu sınıfın en bi-

linçli, yiğit, çalışkan unsurlarını örgütler. O, bunu yapmadan bu sınıfla sağlam bağlar kuramaz, onun kavgasına öncülük edemez. Oysa THKP-C öğrenci gençlik hareketinin içinden doğan ve onun bir bölümüne dayanan bir örgüttü; işçi sınıfı ile hiç bir ciddi bağı yoktu. Leninist örgütü "yarı-askeri bir örgüt" olarak nitelene ve 12 Mart'ın az öncesinde kurulur kurulmaz halk savaşını başlatma adına, silahlı propaganda dediği gerilla eylemlerini başlatan bu örgütün, gerek işçi sınıfı gerekse diğer halk yığınları içinde örgütlü olmadığı, yığınları eyleme geçiremeyeceği ve düşmanın güçlerinde ciddi bir dağılmanın olmadığı sözkonusu koşullarda kısa sürede yenilgiye uğrayacağı açıktı.

DEV-YOL THKP-C'nin kısa sürede yenilip dağılmasına iki neden gösteriyor: Birisi, örgütün kuruluşundan kısa süre sonra ortaya çıkan bölünme, diğeri de örgütün ideolojik çizgisinin ve mücadele anlayışının "tüm birimlere ve yönetim kademelerine hakim kılınmaması". Bu ikincisi, "silahlı mücadele ile barışçı mücadele alanlarındaki örgütlenmeler arasında bağlantı kayışlarının örgütlenilememe" olarak da niteleniyor ve örnek olarak da örgüt, onun "en geniş kitlevi örgütlenmesi" olarak nitelenen DEV-GENÇ arasındaki ilişki gösteriliyor.

Ama DEV-YOL, ideolojik olarak saptanan çizgiye hiçbir eleştiri getirmiyor, tersine onu savunuyor; eksikliği, bu ideolojinin tüm birim ve kademelere gereği gibi mal edilmemesinde buluyor.

Görüldüğü gibi THKP-C, hem "parti" hem de "cephe" olarak öğrenci gençliğin içinden çıkmıştır ve onun "en geniş" kitlevi örgütü, aslında tek kitlevi örgütü de yine öğrenci gençliktir veya bu gençliğin bir bölümüdür. Böyle bir örgütün işçi sınıfı partisizle bir ilişkisinin olmadığı daha baştan açık değil mi? Ama DEV-YOL'a göre, eğer ideolojik çizgi Dev-Genç'e hakim kılınabilseydi, eğer Dev-Genç'in "barışçıl" eylemleri THKP-C'nin silahlı mücadeleyi temel alan mücadele anlayışına tabi kılınabilseydi, böylece bağlantı kayışı iyi çalışsaydı, durum farklı olacaktı.

Bilindiği üzere sendikalar, gençlik ve kadın örgütleri ve benzeri kitle örgütleri parti politikasının kitlelere ulaşmasında, kitlelerin eyleme geçirilmesinde önemli bir rol, bir "bağlantı kayışı" rolü oynarlar. Ne var ki bunun için, öncelikle, gerçek anlamda bir işçi sınıfı partisizliği gereklidir. Ve o, bir yandan işçi sınıfı ve diğer halk kesimleri içinde örgütlenirken, aynı zamanda onları da örgütler; sendikalarda, kadın ve gençlik örgütlerinde, köylülük içinde dal-budak salar. Sözkonusu bağlantı kayışlarını harekete geçirebilmek de ancak bununla mümkündür. DEV-YOL, sendikalar içinde örgütlenememiş, kitleysel kadın örgütleri bulunmayan (o dönemde kadın örgütleri yoktu), köylüler içinde örgütsüz olan böylesine bir "parti" ve "cephe"nin nasıl olup da kitleleri eyleme geçirebileceği üzerinde hiç düşünmüyor. Oysa bu, herhangi bir devrimin hayati bir sorundur.

THKP-C içindeki bölünmeye gelince,

elbet bu, hareketi zayıflatmıştır. Ama bu bölünmenin kendisi, örgütün taşıdığı ideolojik ve örgütsel zaafının sonucudur. Bu bölünmeyi yenilginin önemli bir nedeni saymak yanlışır.

12 Mart sonrasında, Dev-Genç'in temelleri üzerinde oluşan DEV-YOL bakımından da, parti konusunda bir gelişme olmadı, tersine, belki bir gerilemeden sözedilebilir.

THKP-C, öğrenci gençliğin içinden çıkan bu devrimci grup, kendisini hem parti, hem cephe ilan etmişti. DEV-YOL ise, 12 Eylül faşizmi gelip çatıncaya kadar ne parti ne de cephe sorunu üstünde ciddi biçimde durdu. 1978'lerde hâlâ "partileşme süreci"nden söz ediyordu. Bugün ise 12 Eylül yenilgisinin getirdiği ortamda bu hareket daha da dağılmak ve ne yapacağını bilemez duruma düşmüştür.

Bütün bunların sonucu olarak da DEV-YOL kitlelerin önüne açık, net bir programla çıkmadı. Leninist örgütlenme modeline uygun, disiplinli bir örgüt yapısı kuramadı.

Kitleleri devrim için eyleme geçirmek ve devrimi zafere ulaştırmak, özellikle de geri kalmış ve sömürge ülkelerde ve anti-faşist mücadelede, parti sorununun yanısıra cephe sorununun da sağlıklı bir çözümünü gerektirir. Bu konuda da DEV-YOL yanlış, sekte bir politika izledi. Emperyalizmi, egemen güçleri, faşizmi yenilgiye uğratmak buna uygun cepheleri örgütlemek mümkündür.

DEV-YOL'un 12 Eylül öncesi, esas olarak bir cephe sorunu yoktu. O, siyasal planda diğer birçok örgütle biraraya gelmeyi, güçbirliği ya da cephe oluşturmayı red ettiği gibi, demokratik platformda da, kitle örgütlerinin ortak eylemini güçleştiren, engelleyen sekte bir politika izledi. Bu dağılmışlığın, 12 Eylül öncesinde kitlelerin eyleme geçirilememesinin temel nedeni olduğuna ve faşist tırmanışa yolu açtığına daha önceki bölümlerde değinmiştik.

DEV-YOL, 12 Eylül öncesinde "faşizme karşı direniş komiteleri yoluyla halk güçlerini ortak eyleme çekebileceğini umuyordu. 12 Eylül sonrasında, ani bir değişiklik, mücadele anlayışı kendisine yakın ya da, ne türden olursa olsun bir "cephe"de yer alma düşüncesiyle hareket eden diğer bazı örgütlerle birlikte "Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi"ni oluşturdu. Faşizme karşı mücadeleyi devrimci bir iktidar için mücadeleye indirgen, demokrasi mücadelesini red eden bir programla, bu cephenin, yalnız tüm anti-faşist güçleri değil, solun da büyük bölümünü birleştiremeyeceği ve dışı dokunur bir anti-faşist mücadele yürütemeyeceği açıktı. Nitelikim bu cephe yürümedi ve dağılmaya yüz tuttu. Ondaki ilk çekilen ise DEV-YOL oldu. FKBCD'nden çekilirken DEV-YOL'un ileri sürdüğü nedenler ilginçtir. O, böyle bir cephenin ancak eylem alanında ve bizzat tabanda oluşacağını söylüyor ve böylece 12 Eylül öncesi görüşlerine bir dönüş yapıyor. Bu tipik kendiliğindenci bir tutumdur.

Cephele yalnızca eylem içinde ve halk yığınlarına, diğer örgütlerin tabanına ses-

lenerek oluşturulamazlar. Emekçiler ve diğer anti-faşist halk kesimleri değişik inanç ve politik eğilimlere sahiptirler ve farklı politik örgütlere sempati duymakta, ya da onları izlemektedirler. Politik örgütler düzeyinde gösterilecek çabalar cephelelerin oluşmasında büyük önem taşır. Devrimci hareketin zengin deneyleri de bunu gösteriyor. Bunun için bilinçli, kararlı bir çaba göstermekten kaçınarak, işi eylem içinde çözüme bırakmak, olayları kendi akışına bırakmak olur ve kendiliğindenciliktir.

Görülüyor ki Türkiye'de devrim için nesnel koşulları sürekli var sayıp gerisini devrimci insiyatife, öznel koşula bağlayan DEV-YOL, bu öznel koşulları oluşturmak için de gerekli çabayı göstermiyor. Burada devrimci insiyatife, öncelikle parti ve cepheyi oluşturmak için bilinçli, enerjik bir çabaya değil, boş slogancılığa, giderek eylemsizliğe dönüşüyor. Kişi, eğer öncelik taşıyan görevleri -kitleler içinde yoğun bir propaganda ve ajitasyonu, kitlelerin örgütlenmesini, Parti cephenin inşasını, kitle muhalefeti için çeşitli biçimlerde eyleme dönüştürmeyi (örneğin grevler, gösteriler, mevzii ayaklanmalar) başaramaz ve koşulları olgunlaşmadığı halde, başlıca mücadele biçimi olarak silahlı mücadeleyi seçerse, bunu yürütemediği zaman -ve yürütemeyeceği için- eylemsizliğe düşmesi kaçınılmazdır.

Geçmişten Doğru Dersler Çıkarmak Gerekir

DEV-YOL, sözkonusu yanlış teorik tespitlerinin sonucu olarak devrim hazırlık çalışmalarını, -kitleler arasında yoğun propaganda ve ajitasyonu, kitlelerin örgütlenmesini, güç biriktirmeyi- küçümsedi. O ve bu çizgiyi izleyen diğer çeşitli küçük burjuva devrimcisi gruplar, bu türden çalışmalarını pasifizm, reformizm, oportünizm saydılar. Koşulların sürekli olarak silahlı mücadele için uygun düştüğünü iddia ettiler. DEV-YOL, sözde diğer bazı gruplarla arasına bir hat çizme, kitlelerin mücadeleye kazanılmasına değer verir görünme çabasına rağmen, özünde onlardan farklı bir yol izlemedi. Bu tutum "tek yol devrim" anlayışından sloganlaştı.

Bu anlayış, küçük burjuva devrimcilerini 12 Mart ve 12 Eylül öncesinde, devrim yapma adına kitlelerden kopuk bireysel terör eylemlerine sürükledi. Egemen sınıflar, el altından örgütledikleri ve destekledikleri faşist milisler vasıtasıyla, hatta doğrudan "güvenlik güçlerinin" eliyle terör yaratmakta, solu terörün içine çekmek için çaba göstermekte idiler. Böylece yükselen kitle hareketini bastırmak, daha gelişmesinin başlarında ve bir devrim için yeterince hazırlıksız olan solu ezmek için gerekçeler yaratıyorlardı. Küçük burjuva devrimci gruplar, düşmanın gücünü küçümsüyerek ve kendi güçlerini abartarak bu oyuna geldiler.

Türkiye gibi ülkelerde -ve sıkıştığı her yerde- egemen sınıflar açık teröre başvurmaktan kaçınmazlar. Besbelli en büyük terörist Türk devletinin kendisidir. Kitlelerin zorbalığa karşı silaha sarılmalarının (Devamı Sayfa 15'te)

ABD Helsinki Komitesi'nin Türkiye'ye İlişkin Raporu

"Bu 'demokrasiye geçiş' değil, bir baskı düzeninin temelini atmaktır"

ABD Helsinki Komitesi (Helsinki Watch Committee), Türkiye üzerine, "Demokrasiye Geçiş" Türkiye'sinde İnsan Hakları" başlıklı 102 sayfalık bir rapor yayınladı.

HWC, 1975 yılında imzalanan Helsinki Sözleşmesi'nde yer alan insan haklarına ulusal ve uluslararası düzeyde uyulup uyulmadığını araştıran ve bu haklara saygı gösterilmesi için çaba sarfeden bir örgüttür. 1979 yılında kurulmuştur. Başkanı Robert L. Bernstein'dir. Diğer bazı ülkelerde de benzer nitelikte "Helsinki Komiteleri" var.

Rapor büyük ölçüde, HWC Yürütme Komitesi'nden Jari Laber ve Roland Algrant'ın 1983 Eylül ayında Türkiye'ye giderek bizzat sağladıkları bilgiye dayanmaktadır. Laber ve Algrant çeşitli meslekten ve görüşten birçok kişiyle görüşmüşlerdir. Raporla ayrıca, diğer uluslararası kuruluşların, basın verdiği çeşitli bilgi de değerlendirilmiştir.

Raporla, "ABD Dışişleri Bakanlığı'nın Türkiye'deki gelişmelere karşı iyimser bir anlayışı güçlendirdiği ve şimdi Türkiye'de 'demokrasiye geçildiği', yasal düzenin ve sükunetin geri geldiği yolunda ABD kamuoyunu temin ettiği" böylece kitleleri yanılttığı belirtiliyor ve şöyle deniyor:

"Onbinlerce genç insan zindanlara atılmıştır. Bunların tümü şiddet eylemlerine karışmış değil. Öyle olsa bile, bu, onların bilinçli ve sistemli şekilde uygulanan ve hâlâ devam eden bu mezalime tabi tutulmalarını haklı kılamaz. Bundan da öte, Türk yönetimi, her demokrasiye de çoğulcu toplumun temelini oluşturan bağımsız kuruluşları sistemli biçimde tahrip ediyor. Geleneksel politik partiler, üniversiteler, sendikalar, barolar, Türkiye Yazarlar Sendikası, basın ve insan haklarını korumak için gerekli ve eskiden özerk olan bir dizi diğer kuruluş ya tümüyle yasaklanmış, yada merkezi kontrol altına alınmıştır. Liderleri işinden atılmış, tutuklanmış veya yeraltına itilmiştir. Bu bağımsız düşünce ve eylem merkezleri-

nin tahribi, "demokrasiye geçiş"ten çok, bir baskı rejiminin temellerinin atıldığını gösteriyor.

Rapor'da Türkiye'yi ziyaret etmek istemelerinin daha baştan hoş karşılanmadığı ve çeşitli güçlüklerle karşılaştığı belirtiliyor ve şöyle deniyor:

"Öncelikle ABD Dışişleri Bakanlığı tarafından, Türkiye'nin seçimler öncesi bu türden tüm ziyaretçileri hayal kırıklığına uğrattığı belirtilerek bizim ziyaretimiz, "ABD'nin dış politika çıkarlarına zarar verebileceği" söylendi. Ardından ABD'nin Ankara Elçiliği, daha uygun bir zamanda gelmemizi tavsiye etti. Son olarak Türk Dışişleri Bakanlığı -birkaç etkili ABD Kongre üyesinin ve ayrıca ABD elçiliğinden görevlilerin ağır baskısına rağmen- Türk hükümet görevlileriyle görüşmemizi garanti edemeyeceğini bildirdi."

Kişi hak ve özgürlüklerinin çiğnenişi konusunda raporda şöyle deniyor:

"Türkiye'de hergün onbinlerce insanın hakları çiğneniyor. İnsanlar gözaltında oldukça sert, çoğu kez dayanılmaz koşullarda tutuluyorlar. Türkiye hapisanelerinde işkence öylesine canavarca yapıyor ki anlatılması güçtür. Türkiye'nin güneydoğusundaki büyük sayıda Kürtçe konuşan azınlığın hakları tam bir barbarlıkla baskı altına alınmıştır. Hükümetle aynı görüşte olmayan biri için konuşma özgürlüğü yoktur.

"Kendileriyle görüştüğümüz insanların çoğu adlarından söz etmememizi istediler. Bu da Türk halkı arasında var olan korkunun bir göstergesi. Bunda haklıydılar. Çünkü salt sözleri yüzünden koşturmayla uğrayabileceklerini biliyorlardı. Bize durumlarını anlattıkları kurbanların akıbetine uğramak istemiyorlardı."

Raporla cezaevlerindeki işkenceler, bizzat bu işkenceleri yaşayanların, onların yakınlarının ağzından uzun uzun anlatılıyor, basın özgürlüğünün çiğnenişine ve Kürt halkına uygu-

lanan baskılara geniş örnekler veriliyor. Kürtlerle ilgili bölümde şöyle deniyor:

"Ortadoğu'daki Kürt nüfusu yaklaşık 18 milyon. (...) Bunun 8 - 10 milyon kadarı Türkiye'de yaşıyor.

"1. Dünya Savaşı sonunda Sevr antlaşması bağımsız bir Kürdistan ve Ermenistan kurulmasını öngörüyordu. Ancak bu antlaşma gerçekleşmedi ve bu hükümler 1923 Lozan Antlaşması'ndan çıkarıldı. O tarihten beri Kürt ulusal hareketi giderek güçlendi, özellikle İran ve Irak'ta.

"Kürtler Türkiye'de 1920 yılından beri 'Dağ Türkleri' olarak adlandırıldılar.

"Yeni Anayasa bu politikayı sürdürüyor. İfade özgürlüğünü güvence altına alan 26. maddede, yasaklanmış dillere bir istisna koyuyor. Gerçekten de

Kürtçe yayın, yasalarca yasaklanmıştır. Birçok kişi Kürtçe müzik kasetlerini sattıkları yada bulduklarını için tutuklanmışlar; dükkân sahipleri Kürtçe olan levhaları değiştirmeye zorlanmışlar."

Raporla daha sonra ABD Dışişleri Bakanlığı'na, ABD Ankara Elçiliği'ne, Kongre'ye, ABD basınına ve ABD insan hakları örgütlerine çağrıda bulunarak belli istemler sıralanıyor ve bu örgütlerin Türkiye'de insan haklarına saygı gösterilmesi için etkinliklerini kullanmalarını isteniyor.

Her ne kadar ABD emperyalizmi ve Reagan yönetimi faşist Türk Cuntası'nın baş destekçisi ve suç ortağı ise de, böylesine etkin bir demokratik örgütün Türkiye'de insan hakları sorununa eğilmesi ve oldukça gerçekçi bir rapor düzenlemesi sevindiricidir.

YOLDAŞLARINDAN MEKTUP

"Yılmaz'ın taşıdığı meşale hedefine varacaktır"

Yoldaşımız Yılmaz Demir'in faşist cellatlarca katledilişi üzerine onu yakından tanıyan yoldaşlar Riya Azadi'ye şu mektubu yolladılar:

"Zindanda üç yurtseverle birlikte TKSP'nin yiğit özgürlük savaşçısı Yılmaz DEMİR de işkence ve silahla katledildi.

"Faşist sömürgeciler yaşamın baharındaki Özgürlük savaşçısı Yılmaz'ın ve diğer yurtseverlerin katlini gizlemek için düzmece raporlarla intihar ettiklerini yaymaya çalışıyorlar..

"Yılmaz'ın ölüm raporunda üç kişinin imzası var. Biri, Diyarbakır'da devrimciler ve yurtseverlere suç yakıştırmakla görevli ırkçı bir savcı. Diğeri Ali Rıza Karaça adındaki prof. bozuntusu. Bu kişi Diyarbakır Tıp Fakültesindeki ilericileri tasfiye için 12 Eylül rejimi tarafından gönderilen bir faşist. Kenan Gültekin adındaki kişi ise onun yamağı. Rapor ise bir düzmece.

"Yılmaz boyun eğmediği, direndiği için faşist sömürgeciler tarafından katledildi.

"Yılmaz mücadeleci bir yoldaştı. Çalışkanlığı, özverişiyle çevresine hep iyi bir örnek oldu. Yaşamını halkımızın kurtuluşu uğrunda verdi. Ama onun taşıdığı meşale yere düşmeyecek, hedefine varacaktır."

Özgürlük Savaşçıları

Yerel Seçimler üzerine

(Baştarafı Sf. 1.de)

relerin de tam desteğini görüyor. Bu çevrelerin propaganda gücü, Özal'ın hükümet olanaklarıyla da birleşince genel olarak seçmen oylarını yönlendirmede etkili oldu. Bu, aynı zamanda, Özal politikasının getirip götüreceklere konusunda kitlelerin yeteri kadar açık bir fikre sahip olmadığını gösteriyor. SODEP ve Doğru Yol partileri bu politikayı gereği gibi açıklamadılar, açıklayamazlardı. Gerçekleri kitlelere iletebilecek sol ve demokratik örgütler ise, Cunta terörü altında bu araçlardan yoksundular, ya da olanakları çok sınırlı idi.

Kitleler Özal politikasının bedelini önümüzdeki yıllarda ağır biçimde ödeyeceklerdir. Ona karşı yükselecek muhalefeti ise SODEP'e ve Doğru Yol Partisine kanalize etmek için daha şimdiden hesaplar yapılmaktadır. Buna dikkat etmek ve bu muhalefeti devrimci kanallara yöneltmek için sistemli ve enerjik bir çalışma yürütmek ülkemizin devrimci ve demokratik güçlerinin görevidir.

Bu seçimlerde MDP ve HP'nin uğradıkları büyük kayıplar ve erime yoluna girmeleri ise şunu gösteriyor: Cuntanın iktidar ve muhalefet için örgütlediği bu partiler ne sermaye çevrelerinden ne de kitlelerden destek görüyor. Her iki parti de parlamento seçimlerinde milletvekili çıkarılmak için gerekli barajın altında oy almışlardır. Böylece bunların parlamentodaki varlıkları, bizzat Cunta'nın getirdiği seçim sistemine göre dayanıksız ve gayrimeşru hale gelmiş, diğer yandan parlamentoda temsil güçleri olduğunu ispatlayan SO-DEP ve Doğru Yol partilerinin durumu da göz önüne alındığında, bu partilerle birlikte parlamento da gülünç duruma düşmüştür. Şimdi burjuva partileri bu çelişkiyi çözmek için "istikrarı bozmayacak" yollar arıyorlar.. Bu Cunta bakımından yeni ve açık bir yenilgidir. Daha 6 Kasım seçimleri öncesi emperyalist ve tekelci çevrelerle Cunta'nın tercihleri arasında bir ayrım ortaya çıkmıştı. Unutmamak gerekir ki Cunta'nın kendisi de iç ve dış sermaye çevrelerinin elinde bir araç, bir araçtır. Onlar, Cuntanın emir eri iki Partiye karşılık, çıkarlarını en iyi biçimde savunacaklarına inandıkları Özal ekibini sahneye sürdüler, güçlerini onun arkasında birleştirdiler. Ve onlar Cunta'yı, süngü gücünü de kendilerine gerekli olduğu sürece, şu veya bu ölçüde kullanmaya devam edeceklerdir. Gelişmeler, şu gerçeğin anlaşılmasına bir kez daha yardımcı oluyor: Cunta faşisttir, ama faşizm ondan ibaret değil. Faşizmin asıl gücü iç ve dış en gerici sermaye çevrelerinden geliyor. Cunta da onların elindeki bir vurucu güçtür.

Evren-Özal çetesi yerel seçimlerden sonra Avrupa Parlamentosuna dönmek, Avrupa Konseyi ile ilişkilerini düzeltmek, Ortak Pazar' la geliştirmek ve 12 Eylül sonrasında karşılaştığı diğer sorunları aşmak için yeni bir атага hazırlıyor. Batı'daki gerici, tutucu çevreler ise aynı paralelde kolları sıvadılar. Buna karşılık, gerçek durumu teşhire devam etmek, Evren-Özal çetesinin ve ona destek olan dış gerici çevrelerin planlarını bozmak için çaba göstermek bizim görevimizdir.

ŞİMDİ DE PETROL ŞEYHLERİNİN HİZMETİNDE

Osmanlı devleti yüzyıllar boyunca fetih, yağma ve talana dayalı bir düzen kurdu. Osmanlıların başlıca üretici gücü Yeniçeri ordusuydu! Fetihler son sınırına dayanınca, gelişme doyum noktasına ulaşıncaya duraklama, ardından da gerileme başladı.

Yakıp yıkmayı bilenler yapmayı öğrenememişlerdi. Fetih gelirleri düşünce "şahane" devlet de, o güne dek tepeden baktığı, hor gördüğü frenklere avuç açar duruma düştü. Boğazına kadar borca gömüldü. Ülkeyi parsel parsel kiraladı, imtiyazlar verdi. Ordusu, hükümeti bile İngilizler, Fransızlar ve Almanlar tarafından idare edilir hale geldi.

Türkiye Cumhuriyeti bu geleneği sürdürüyor. "Şanlı millet", "bir Türk dünyaya bedel", "ne mutlu Türküm diyene" palavraları, çok sürmeden yerini Osmanlı tipi dilencilige bıraktı. Milyonlarca Türkiye'li emekçi şimdi Batı ülkelerinde ekmeğe parası arıyor, sokakları süpürüyor, itilip kakılıyor. Türk devlet adamları dünyayı dolaşarak yardım dileniyorlar. TC pasaportu gören yüzünü buruşturuyor veya alay ediyor.

Çünkü bu adamlar iğrenç bir sömürü ve soygun çarkının temsilcileridir. Bir avuç kapitalist, toprak ağası ve soyguncu emperyalistlerin güdümünde ve hizmetinde gününü gün etmeye çalışıyor. Onlar, Türkiye gibi, aslında güzel ve zengin bir ülkeyi açlığa, sefalete itmişlerdir. Onlar ülkenin temel sorunlarına çözüm bulamazlar.

Haramzade tayfası ülkeyi NATO'ya, özellikle de ABD'ye kiralamış. NATO ve ABD üsleri boncuk gibi ülkenin dört yanına dağılmış. Çevik. Güçler için yeni üsler, hava alanları inşa edildi. Atom başlıklı yeni füzelerin Türkiye ve Kürdistan topraklarına yerleştirilmesi için hazırlıklar var. ABD doları basıyor ve Evren-Özal çetesi her gün ülkenin egemenliğinden, toprak bütünlüğünden birazını satıyor.

Türk ordusu çoktandır ki ABD'nin paralı askeri durumunda. Şimdi başkaları da sahneye çıktı. Petrol hazinesinin sahibi Suudi Arabistan kralı, Kuveyt şeyhi.. Evren'in Suudi Arabistan gazisi ardından 500 milyon dolar kredi açıldı. Pazarlığın içyüzü heryerde tartışılıyor: "Türkiye ve Suudi Arabistan bölgede dengeyi korumak için birlikte davranacaklar". Bunun ne anlama geldiği açık: Suudi Arabistan para verecek, Türk ordusu iş yapacak.

İran-İrak savaşı bölgeyi sarsıyor. Suudi Arabistan şeyhliği ve öteki kral-seyh tayfası telaş içinde. Saltanatlarına yönelik bir tehdit hissediyorlar. Savaşın kıvılcıklarından korkuyorlar. Bir yanda İsrail var; ama o her yere koşturamıyor, yetmiyor. Bir milyona yakın ordu besleyen borca batık Türkiye ne güne duruyor! Türk sömürgecileri, ırkçıları zaten Kürdistan'ın öteki parçalarına, İran'a, Irak'a, Kıbrıs'a ve Ege'ye yönelik seferler için yeni hevesler besliyorlar. Damarlarındaki fetihçi, yağmacı kan kabarıyor. Suudi Arabistan dolar, ABD doları hem arka verdikten sonra daha ne istenir! "Mehmetçik" dersin bol miktarda var. Ülke işsizlerle dolu. Ve zaten bu insanların hayatı beş para değerinde sayılıyor..

Öyle görünüyor ki savaşın Irak aleyhine biraz daha ağır basması halinde Türk ordusu Irak Kürdistanı'na, Musul-Kerkük petrol bölgesine doğru yeni bir sefere girişebilir. Ege'de, Kıbrıs'ta da gerilim var; ama burada bir çatışma şimdilik ABD'nin işine gelmiyor.

Bay Evren ve Özal herşeyi bir metaya çevirdiler. Satışa çıkarılan yalnız ülke toprakları, yalnız Keban Barajı, Boğaz Köprüsü vs değil. Türk ordusu da pazara sürülmüştür. Bu ordunun Yeniçeri ordusuyla bir farkı varsa, Yeniçeri ordusunu Osmanlılar kullanıyordu, bunu ise parayı veren herkes..

Sömürgeci-faşist tayfası tam islim macera yoluna giriyor. Bunun sonu nereye varacak? Bizce bu son bellidir. Bu alçakların düzeni başlarına yıkılmaya kadar. Ve bu, sanıldığı kadar uzak değildir. Onların sonu halklarımızın kurtuluşu olacaktır.

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki ilerici, demokratik örgütler, Batı Avrupa'daki kamuoyunu, demokratik kuruluşları, siyasi partileri ve sendikaları ülkemizdeki gerçek durum hakkında aydınlatmak

ve sözkonusu demagojileri boşa çıkarmak için etkin çaba göstermelidirler. Sıkıyönetime işkencelere karşı, politik tutukluları kapsayan bir genel af için istemleri yükseltmeliyiz.

OPERASYONLARA İŞKENCEYE SON!

SIKIYÖNETİM KALKSIN!

ÖZAL'IN AÇLIK PROGRAMINA HAYIR!

PARTİ MİLİTANİ İÇİN.

YAZILI PROPAGANDA VE AJİTASYON (2)

Propagandanın işlevi, kişiye bilinç vermek, onun politik görüşlerini oluşturmaktır. Ajitasyon ise, kişiyi şu veya bu olayla ilgili olarak etkilemek, tavır almaya yöneltmek amacını taşır.

Örneğin işçilere sınıf bilinci verilmesi propagandanın konusuna girer. Bunun için kapitalist düzenin işleyişi, sömürü çarkı, işçilerin nasıl kurtulabileceği (devrim ve sosyalizme ilişkin bilgiler) onlara anlatılmalı.

Oysa bir işçi toplantısında işçileri grevden yana tavır almaya çağırarak bir konuşma esas olarak ajitasyon alanına girer. Böyle bir konuşmada, greve yolaçan belli haksızlıklar ve istemler üzerinde durulur; geniş işçi kitlesini ikna edecek, etkileyecek çarpıcı bir üslup kullanılır.

Farklı nitelikte olmalarına karşın, propaganda ve ajitasyon birbirlerinden Çin sedleriyle ayrılmazlar. Her propagandada ajitasyon, her ajitasyonda da propaganda unsurları -ikincil derecede- vardır. Örneğin bir grev için işçilere seslenirken de sömürü ve haksızlığın belli noktalarını vurgulamak, işçilere sınıf bilinci kazandırmaya hizmet eder.

Yazılı propaganda ve ajitasyonun araçları çeşitlidir: Kitap, broşür, dergi, gazete, bildiri.. Sosyalizmin klasikleri, işçi sınıfının kavgasını, ulusal kurtuluş hareketlerini dile getiren eserler; devrimci, ilerici romanlar, hikâyeler, şiirler; Parti yayımlarımız (Program, dergi, gazete, kitap, broşür, bildiri)..

Bu kadar çeşitli yazılı araçtan nasıl yararlanacağız? Bunda da, insanlara giderken, sözlü propagandada olduğu gibi, onların sınıf konumunu, sosyal durumunu, bilgi ve eğitim düzeyini, yaşını, sorunlarını gözönüne almalıyız.

Örneğin hiç, ya da orta öğrenim düzeyinde bir öğrenim görmemiş, devrimci hareketle yeni ilgilenen -veya ilgisini kurmaya çalıştığımız- emekçilere ilk götüreceğimiz sosyalizmin klasikleri olamaz. Onların düzeyine uygun broşürler, bildiriler, gazete ve dergiler -bu gazete ve dergiler içinde onun kolay anlıyabileceği, ilgisini çekecek veya sorunlarına ilişkin şu veya bu yazı - ilgi duyacağı roman ve hikâyeler daha uygun düşer.

Devrimci görüşlere ilgi duyan -veya duyması için çalıştığımız- 15-16 veya daha küçük yaşlardaki gençler için de öyle. Onlara ilk okutulacak şey "Toplumların Gelişimi", "Felsefenin Sefaleti" veya "Ne Yapmalı" değildir. Düzeylerinin üstünde olan bu tür kitapları anlamaları güçtür veya olanaksızdır; bu da onları okumaktan soğutur, ürktür. Onlara öncelikle okuma alışkanlığını kazandırmalı, düzeylerine uygun ve ilgerilerini çekecek olanlardan başlanmalı. Örneğin devrimci ustaların ve kahramanların kolay anlaşılır kısa biyografileri gençler üzerinde iyi bir etki yapar ve onlara yön verir.

Yazılı propagandayı sözlü propaganda ile ustaca birleştirebilmeliyiz. Eğer yayın verdiğimiz kişi ile sürekli bir diyalogumuz varsa bu daha da kolay olur. Bir yazıyı, kitabı onlara salık verir, kimi zaman birlikte okur, veya tartışırız.

Propaganda ve ajitasyonun her iki türünün de kendine has özellikleri var. Yazılı propaganda geniş kitlelere ulaşır. Kişi o kaynağa tekrar tekrar başvurabilir. Diğer yandan, sözlü, yüzyüze propaganda ve ajitasyonun da kendine özgü üstünlükleri var. Kişilerin nelere ilgi duyduklarını, sorunlarını, yanlış önyargılarını seçebilir, onlarda daha canlı bir ilgi uyandırabiliriz.

Yazılı anlatımda da sade, kolay anlaşılır bir dil son derece önemlidir. Biz, bir avuç iyi eğitim görmüş kişi için değil, kitleler için yazıyoruz. Onlar ne dediğimizi anlıyabilmeli. Kuşkusuz, teorik tartışmalarda herkesin anlıyabileceği bir dil bulmak güçtür; ne denli sade bir anlatım kullansak da, bu tür tartışmaları izlemek için belli bir eğitim düzeyi, belli bir politik bilinç gereklidir.

Yazılı ajitasyonun başta gelen bir aracı bildiridir. Onu iyi kullanmasını bilmeliyiz.

Bildiri ile olaylara sığağı sığağına müdahale etmek mümkündür. Hazırlanması kolay, masrafı azdır ve geniş kitlelere ulaşabilir.

Partimiz, şu veya bu konudaki temel politikasını duyurmak, tavrını açıklamak, kitleleri tavır almaya çağırarak için merkezi düzeyde bildiriler çıkarır. Ama çeşitli olaylar, yöresel gelişmeler vardır ki, bunlar için her zaman merkezi bir bildiriye veya direktife gerek ve zaman yoktur. Eğer koşulları varsa, her birimin kendi insiyatifini kullanarak bu tür olay ve gelişmelerle ilgili olarak kitlelere mesaj ulaştırması gerekli ve yararlıdır. Bildiri bunun için uygun bir araçtır.

Bir bildiri hazırlanırken nelere dikkat etmeli?

a) Olayı özlu biçimde duyurmak. Bir anlamda söze giriş. Eğer olay zaten kitlelerce duyulmuşsa, ondan söz etmeli, ama herkesin bildiği şeyleri bir daha boşyere tekrarlamamalı.

b) Öne çıkarmak istediğimiz şeyi iyi seçmek: Olayın gerçek nedeni, içyüzü.

c) Kendi yorumumuzu katmak. Yorum olayla bağlantılı olmalı, onun anlaşılmasına yardımcı olmalı.

d) Kitleye yönelik bir çağrı, bir tavır istemi.

Bildirinin dili kolay anlaşılır olmalı. Kısa, vurgulu cümleler seçilmeli. Bildiri mümkün olduğunca kısa olmalı; bir, en çok iki sayfa.

İyi bir bildiri okurda ilgi uyandırır. Derli-topludur, paragraflar arasında sıkı bir bağ vardır. Neyi vermek, nereye vurmak istediği bellidir.

Kötü bildiri dağınıktır, gereksiz ayrıntılara boğulur. Dili cansızdır. Kimi zaman konudan uzaklaşır, genel konular üstüne ders vermeye kalkışır, beylik şeyleri tekrarlar. Ortalarına, sonuna gelirsiniz ve hâlâ merak edersiniz: bu bildiri neden söz ediyor, ya da ne için yazılmış?

Amaçlı, sistemli propaganda ve ajitasyon, devrimci çalışmada temel görevlerdendir. Her devrimci günlük yaşamında bunu derin bir sorumlulukla, bir alışkanlık gibi yerine getirmeli. Bir devrimci örgüt bunu sistemli ve enerjik biçimde yürütemezse, o, iyi bir devrimci örgüt sayılamaz.

Eğer propaganda ve ajitasyon için merkezi düzeyde, birimler planında, her komitede ve hücrede iyi bir plan yapamaz ve bunu sistemli biçimde hayata geçiremezsek kitleleri gereği gibi bilinçlendiremez, görüşlerimize kazanamaz, yönlendiremeyiz.

Parti ve kitle yayın organlarımızı iyi hazırlamak yetmez; onları gereği gibi dağıtamazsak harcanan emek, yapılan masraf bir ölçüde boşa gider.

Bildiriye iyi bir silah olarak kullanamazsak olaylar yanbaşımdan akıp gider ve biz gelişmelerin arkasında kalırız.

Propaganda ve ajitasyon çalışmalarında iyi sonuç almak için çevreyle iyi bir diyalog gereklidir. İş yerinde, okulda, oturlan semtte, köyde vb. her olanaktan yararlanarak insanlara açılmak, geniş bağlar geliştirmek gerekir.

Her propaganda, hatta her ajitasyon etkisini hemen göstermeyebilir ve çoğu kez göstermez de. Özellikle propaganda bakımından, sonuçlar uzun vadede alınır. Propaganda sabır isteyen bir iştir. İnsanları, kitleleri yüzyılların yığıldığı önyargılardan, şartlanmalardan kurtarmak öylesine çabuk ve kolay olsaydı, devrimcilik de pek kolay bir iş olurdu. Ne var ki sabırlı çabalar boşa gitmez ve mutlaka ürününü verir. Göze görünmeyen nicelik birikimleri küçük değişimler, günü gelir nitelik değişimlerine, büyük sıçramalara yol açar. Damlaya damlaya göl olur, akar gider sel olur..

ÜLKEMİZİ NÜKLEER SAVAŞA KURBAN VERMEYECEĞİZ

Batı Avrupa ülkelerinde kamuoyu kaynıyor. Kitleler kendilerine yığınsal ölüm getirebilecek Amerikan nükleer silahlarını, Pershing ve Cruise'leri istemiyorlar. Barış hareketinin gücü karşısında bazı hükümetler geri adım atmak zorunda kaldı. Hollanda, Belçika kendi top raklarına bu füzelerin yerleştirilmesine karşı çıkıyorlar. Buna karşılık NATO çevrelerinde füzeleri Türkiye'ye yerleştirme eğilimi güçleniyor. NATO'da görevli Hollanda'lı general Freitag şöyle diyor:

"Doğu Anadolu toprakları üzerinde geniş ve boş arazi mevcut. Bu füzeleri oraya yerleştirerek, Sovyet karşı saldırısında fazla kayıp verilmez.."

Anlaşılan Hollandalı sivri zekalı general, belayı kendi ülkesinden uzaklaştırmak isterken, kurbanlık olarak da gözüne Kürt halkını kestiriyor ve önerisinin, Türk hükümetince de herhalde sempatiyle karşılanacağını hesaplıyor. Öyle ya, borca batık Türkiye bir miktar dolar karşılığında buna ikna edilebilir. Üstelik bununla birşey de yitirmiş olmaz, tersine kazanmış olur! Çünkü böylece, herhangi bir nükleer savaşta o, Kürt belasından tümüyle kurtulmuş olacak..

Yeni nükleer füzelerin Türkiye'ye ve Türkiye Kürdistanı'na yerleştirilmesine ilişkin haberler son aylarda geniş biçimde tartışılıyor. Türkiye'de faşist rejimin başta olması, basın üzerindeki sansür, demokrasi ve barış güçlerinin zincire vurulmuş olması bunun için uygun bir ortam oluşturuyor. Emperyalistler ve onların uşakları, bu pazarlıklar olup biterken kitlelerin haberinin bile olmayacağını hesaplıyorlar.

İzmir'de 3-4 Nisan tarihlerinde yapılan NATO Nükleer Planlama Grubu toplantısında, besbelli, esas olarak bu konu tartışıldı. Ama Türk ve ABD yetkilileri bunu kamuoyundan gizlemeye çalışıyorlar. Faşist rejimin sözcüleri, bu konuda konuşulmadı, diyorlar, füzelerin Türkiye'de konumlandırılmasına yarım ağızla karşı çıkar görünüyorlar. Evren-Özal çetesi, gerçekten füzelerin Türkiye'de yerleştirilmesine karşı mıdır? Onlar tehlikenin büyüklüğünü kavramışlar mı? Ülkelerimizin ve halklarımızın güvenliğini düşünürler mi?

Bu alçakların böyle bir şey düşünmesini ummak bile gülünç olur. Ülke topraklarını parsel parsel ABD'ne kiralayan, emperyalizmin bölgedeki jan-

darmalığını, uşaklığını gönüllü üstlenen bu yönetimin böyle şeyler düşünmesi olanaksız. O, ABD'nin bölgedeki maceracı planlarına çoktan angaje olmuştur. Sorun, olsa olsa, ABD'den ve NATO'dan koparılacak para ve destek sorunudur. Türk hükümetinin bu tür pazarlıklar da öteden beri becerikli olduğu da bilinen birşey.

Şu anda gündemde Kıbrıs sorunu var. ABD Kongresi, Maraş'ın Birleşmiş Milletler gözetiminde Rum yönetimine devri şartına bağlı olarak 215 milyon dolarlık hibe yardımı durdurdu. Faşist rejim buna öfkeleniyor. Diğer yandan, füzelerin yerleştirilmesinin Sovyetler'de yaratacağı tepkiyi, bunun politik ve ekonomik ilişkilerde yaratabileceği sakıncaları da hesaplıyor. Ve bu hesaplarla pazarlık masasına yanaşılıyor. Yani faşist rejim, sonuçta ABD'nin istemlerine evet demeye hazır; ama, karşılığını aldıktan sonra bunu yapmak istiyor. Yarın, şu veya bu türden bir formülle hibe yardımının verilmesi ve bir miktar da ek olarak dolar karşılığında herşeyin tatlıya bağlanması, füzelerin "Anadolu"ya doğru yola çıkarılması pekala mümkündür. Bunun için kitlelere haber vermeye de

gerek duyulmıyacak. Türk hükümetleri öteden beri bu tür ilişkileri gizli yürütmeye alışkındır.

Füzelerin Kürdistan'a yerleştirilmesi, NATO'cu generalin iddia ettiği gibi, "sınırlı bir nükleer savaşta Türkiye'yi kurtarmaya yeter mi? Böyle olmayacağı aklı evvel general de elbet bilir. Bu, şu veya bu türden herhangi bir nükleer savaşta Kürt ve Türk halklarının imhası olacaktır. Kaldı ki çağımızda nükleer bombalar birkez patladı mı bunun sınırlarını belirlemek kimsenin harcı değil. ABD'nin ve Holianda'nın rahataına düşkün insanları da yakalarını bundan kurtaramaz. Besbelli, Nükleer savaş düşüncesinin kendisi bile bir çılgınlıktır ve insanlığa düşen görev bu tehlikeyi tüm olarak ortadan kaldırmaktır. Sovyetler Birliği ve dünyamızdaki barış güçleri bunu öneriyorlar.

Diğer yandan Kürdistan ve Türkiye halkları ülkelerinin bu nükleer silahlara yataklık etmesini ve böyle bir savaşın kurbanı olmayı istemiyorlar. Halklarımız bu şeytani plana karşı savaşıyor ve onu boşa çıkaracaklardır. Bugün emperyalistler ve onların uşağı Cunta, süngü gücüne dayanarak füzeleri yerleştirmeyi başarsa bile, halklarımızın, bu füzeleri, emperyalistler ve onların uşaklarıyla birlikte ülkeden sökup atması uzun sürmeyecektir.

Emperyalistlerin ve Sömürgeci, faşist Türk yönetiminin son planları ülkemizin yurtsever güçleri bakımından da önemle göz önünde tutulması gereken derslerle doludur. Burunlarının ötesini görmeyip, "barış mücadelesi bizi ilgililendirmez" diyenlerin ve bunu pasifist bir iş sayanlar ne denli yanıldıkları birkez daha ortaya çıkıyor. Görülüyor ki Türkiye ve Kürdistan da, bir tüm olarak, emperyalistlerin çıkarabileceği bir nükleer savaşın tam göbeğindedir. Emperyalist savaş kışkırtıcılığına karşı barış için mücadele etmek bizim halklarımız ve tüm dünya halkları bakımından hayattır. Barış için mücadele, özgürlük için, ekmek için, insanlığın yarısını için mücadelenin bir parçasıdır.

MUSTAFA YOLDAŞ ...

(Baştarafı Sayfa 1.de)

Diğer yandan Mustafa Yoldaş, işçi sınıfının ve halkın düşmanlarına, sömürgeci ve gericilere, döneklere karşı acımasızdı, tavizsizdi. İdeolojik, politik konularda lafazanlıktan uzak, sağlam, güvenilir bir değerlerdirme yetisine, bilgiye sahipti. O, partimizin halkımızın mücadelesindeki rolünü ve onun birliğini korumanın, ilkelerini savunmanın önemini çok iyi kavramıştı. Bu nedenle de şu veya bu dönemde ortaya çıkan lafazan, yığın, bozguncu unsurlara karşı kararlıca tavır aldı.

Eğer genç devrimciler, yoldaşlar için örnek göstermek gerekse, hiç kuşkusuz akla gelecek ilk adlar arasında Mustafa Yoldaş'ın adı vardır. Böyle bir kişilik ancak uzun mücadele yılları içerisinde, denenerek, sınanarak oluşabilir. O, yeri zor doldurulacak bir yoldaştı.

Ne yazık ki onu, daha Partimize ve halkımızın mücadelesine çok şeyler verebileceği bir yaşta yitirdik. Bu nedenle acımızı büyüktür.

Partimiz Apé Selim'in anısını yaşatacaktır. O yaşamını halkımızın ve işçi sınıfının kurtuluşuna adadı. Halkımız ve işçi sınıfımız onu unutmayacak.

Apé Selim Yoldaş'ın anısını yaşatmanın yolu, en başta onun devrimci kişiliğini örnek almak, onun kavgasını inançla özveri ile sürdürmektir. Apé Selim ve yaşamlarını kavgada yitiren öteki yoldaşlar zafer gününü göremeden gittiler; ama bizden beklemedikleri, zafere giden yolu cesaretle, coşku ile yürütmektir. Kuşku olmasın ki bunu yapacağız.

**TÜRKİYE KÜRDİSTANI SOSYALİST PARTİSİ
MERKEZ KOMİTESİ**

SOLDAKI YANLIŞLAR..

(Baştarafı Sayfa 10.da)

dan, savaşmalarından daha haklı birşey düşünülemez. Türkiye koşullarında sınıf mücadelesinin bir aşamada silahlı mücadeleyi gündeme getirmesi ve bir sıcak savaşla iktidarın halk güçlerinin eline geçmesi kaçınılmazdır.

Bu sorunun bir yönüdür. Ama halk güçleri bakımından diğer yönü, silaha sarılmanın zamanını iyi seçmektir. Devrimci güçler bir silahlı mücadele için henüz hızırıklı değilken, düşman güçleri toplu ve üstün durumdayken böyle bir mücadeleyi başlatmak yenilgi getirir ve büyük kayıplara yol açar. Silaha düşmanın istediği zamanda ve yerde değil, bizim işimize yarayan zamanda ve yerde başvurmak gerekir. 12 Mart ve 12 Eylül öncesinde küçük burjuva devrimcilerinin giriştiği eylemler, koşulların doğru bir tahiline ve hayatın gereklerine değil, yanlış bir durum değerlendirmesine ve küçük burjuva sabırsızlığına dayanıyordu.

Küçük burjuva devrimcileri kendi sloganlarından sarhoş oluyorlar, kendi sabırsızlıklarına yenik düşüyorlar. Yaptıkları ise, sonuç olarak devrime değil, devrimci güçlerin önemli kayıplarına, geri mevzilere çekilmelerine; önemli zaman ve kadro kaybına yol açıyor.

Türkiye solu, 12 Mart ve 12 Eylül dönemlerinden gerekli dersleri çıkarabilenlidir. Eğer küçük burjuva devrimciliğinin çıkmazı, bu türden örgütlerin özellikle öğrenci gençlik ve aydınlar arasında yaydıkları yanlış görüşler gereği gibi kavranamaz ve mahkum edilemezse, onlar gelecekte de zararlarını vermeye devam edeceklerdir. Türkiye işçi sınıfı hareketinin toparlanması, gür bir kanala kavuşması, aynı zamanda küçük burjuva devrimciliğinin ideolojik ve pratik yanlışlarının iyi bir teşhirine bağlıdır.

* * *

DEV-YOL konusunda yazdıklarımızı ilersek, o, maoizmden, troçkizmden, çeşitli anarşist teorilerden etkilenmiş bir küçük burjuva hareketidir. Uluslararası sosyalizm tüm temel konularında marksizm-leninizme ters düşmüştür. Böyle bir ideolojik yapıyla onun, asla bir Leninist parti, işçi sınıfının öncü, savaşçı partisini yaratamayacağı açıktır. Taşıdığı eklektik görüşler somut gerçeğe uygun düşmedikleri, onunla çeliştikleri için de DEV-YOL hareketinin her dönemde bir bunalımla, tıkanmayla yüzyüze gelmesi, yeni bir arayış içine girmesi kaçınılmazdır. Nitekim, 12 Eylül sonrası içine düştüğü bunalım, onu marksizm-leninizmin, uluslararası sosyalist hareketin temel konularına karşı daha da inançsızlığa sürüklemiştir. Şimdi "tartışma" ve "yeni bir arayış" adına, herhangi bir merkezi yönetim ve denetimden yoksun saflarında "nasıl bir sosyalizm, nasıl bir demokrasi?" sorunu tartışılıyor.. Yani tartışma, DEV-YOL'un kendi küçük burjuva çizgisini gözden geçirme ve mahkum etme yönünde değil, uluslararası sosyalist hareketin bunca denemimini, kazanımlarını yeni bir yargılamadan geçirme çabasıdır.

Bu yazı dizisinde sol revizyonizmi ele alırken, Türkiye'de küçük burjuva dev-

rimciliğinin tipik, görece olarak da etkin örneği olarak DEV-YOL'u seçtik. Ama o yalnız değil. Çoğu ayrıntıya ilişkin şu ya da bu farkla aynı küçük burjuva çizgisini sürdüren bir dizi örgüt var. Onları bir bir ele almak zaman bakımından olanaksızdı ve buna gerek de yoktu. DEV-YOL'un doğrudan bir ürünü ve daha kötü kopyası olan PKK hakkındaki görüşlerimizi ise zaten ayrıca yayınladık.

Öyle görülüyor ki Türkiye işçi sınıfı hareketi, saflarını yanlış görüşlerden arındırmak, politik birliğini sağlamak, pekiştirmek için daha uzun bir süre küçük burjuva devrimciliğinin şu veya bu türüyle çetin bir ideolojik mücadele yürütmek zorundadır.

APÉ SELİM'İ YİTİRDİK

(Baştarafı Sayfa 4.te)

nemli bir rol üstlendi. Bir ara görevle İran Kürdistanı'na geçti ve bir süre sonra döndü. 1981 Ocağında Yurt dışına çıktı.

Merkez Komitemiz 1981 Temmuzunda Azad Yoldaş'la birlikte onu İran Kürdistanı'nda görevlendirdi. Apé Selim, bir yılı aşkın bir süre İran Kürdistanı'nda yoldaşlarımızın barındırılması, eğitimi ve orada yürütülmekte olan mücadeleye katkısı için verilen görevi başarı ile yürüttü. Yoldaşlarımız bölgenin ve savaşın zor koşulları içinde devrimcilere yaraşır örnek bir çalışma yaptılar. Bir yıl gibi bir süre içinde ve ağır kışa rağmen barındıkları üssü bizzat inşa ettiler ve burayı bir üretim birimine çevirdiler. Teorik eğitimlerini düzenli biçimde yürüttüler ve silahlı eğitim gördüler. Bölgedeki yurtsever güçlerle dayanışmanın iyi örneklerini verdiler. 1982 yılı

sonbaharında İran ordusu bölgeye büyük bir ordu gönderdiğinde direnişe katıldılar, yiğitlik gösterdiler ve yurtsever güçlerin derin saygısını kazandılar. İran'daki yoldaşlarımızın bu örnek çalışması, hiç kuşkusuz, Partimizin tarihinde daima saygın bir yer tutacaktır ve bunda Apé Selim Yoldaşımızın payı büyüktür.

Ne yazık ki bu dönemde Ape Selim Yoldaş hastalandı ve doktorlar onun tedavi için hemen bölgeden ayrılması gerektiğini söylediler. Görev yerinden ayrılmama isteğine rağmen yoldaşlarımız kendisini ikna ettiler ve Avrupa'ya geçirdiler. Karaciğerinden rahatsızdı ve doktorlar siroz teşhisi koymuşlardı. Mustafa Yoldaş tedavi görmek için İsveç'e gitti. Orada bulunduğu süre içinde de sorumluluk aldı ve hastalığının ağırlığına rağmen Parti görevini en iyi biçimde yürütmek için sonuna kadar canla-başla çabaladı.

Hastalığa karşı güçlü bir direnç gösterdi. Ne var ki ona yenik düştü.

Öldüğü zaman 44 yaşında idi. Bu, daha mücadeleye çok katkıda bulunabileceği bir yaştı. Eşi ve beş çocuğu ülkede bulunmaktadır. Apé Selim'in örnek bir yanı da aile sorunlarını hiçbir zaman Parti sorunlarının önüne koymamaktı. Kuşkusuz o eşini ve çocukların derinden seviyor, onların durumu ve geleceği ile ilgileniyordu. Ama onların içinde bulunduğu güç koşullara bakarak hiç bir zaman sarsılmadı, bu tür endişeleri görev duygusunun önüne koymadı.

O, fedakar, yiğit, kararlı bir devrimci olarak yaşadı ve öyle öldü. Onun yaşamı bize örnek olacak. O, gönlümüzde ve kavgamızda yaşamaya devam edecek.

Nazif Kaleli için acil çağrı

Uluslararası Af Örgütü'nün Londra'daki genel merkezi, Diyarbakır Askeri Cezaevindeki olaylara çeşitli bültenlerinde yer verdi ve Nazif Kaleli ile ilgili olarak tüm örgütlerine acil çağrı yayınladı. Çağrıda şöyle deniyor:

"Nazif Kaleli, öğretmen ve sendikacı, 40 yaşlarında, 1980 Mart ayından beri tutuklu bulunuyor. Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi'nin üyesi olduğu ve bölücü eylemlerde bulunduğu iddiasıyla ceza yasasının 125. maddesinden yargılandı ve Ekim 1983'te 15 yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı. Halen Diyarbakır Askeri Cezaevinde.

"Uluslararası Af Örgütüne ulaşan bilgilere göre Nazif Kaleli koma halinde bulunuyor ve hastaneye kaldırılıp kaldırılmadığı bilinmiyor. 1980'de tutuklandığından beri birçok kez işkence gördüğü ve bu nedenle sağlığının büyük ölçüde bozulduğu biliniyor. Böbrekleri çalışmaz duruma geldiği için 1982 yılının son aylarında Ankara'da Askeri Gülhane Hastanesine kaldırıldı. Buradan yine Diyarbakır Askeri Cezaevine götürüldü. Örgütümüz onun ağır hasta olduğunu öğrenmiştir. Böbrek kaybının yanısıra belenden sakattır ve bir rapora göre kısmi felç durumundadır. Nazif Kaleli evli ve iki çocukludur.

"Uluslararası Af Örgütü Diyarbakır Askeri Cezaevinde yaygın işkence yapıldığına ve bunun sonucu ölümler olduğuna dair birçok rapor almıştır. 1982 yılında, işkence ve kötü cezaevi koşulları yüzünden 100 kadar tutuklunun sağlığının kötü durumda olduğuna dair raporlar üzerine, örgütümüzü temsilen bir heyetin Diyarbakır Askeri Cezaevini ziyaret etmesine izin verilmesini Türk yetkililerden istedik. Buna hiçbir cevap verilmedi. Diyarbakır'daki tutuklular, diğer şikayetlerinin yanısıra, cezaevinde süregelen işkence uygulamasını protesto için son altı ay içinde iki kez açlık grevine gitmişlerdir. Ocak 1984'ün ilk günlerinde başlayan açlık grevinin ise halen devam ettiği ve Nazif Kaleli'nin greve katılanlar arasında olduğu bildiriliyor.

"Uluslararası Af Örgütü", açlık grevine katılanlara işkence edildiğine dair birçok bilgi almıştır. Ocak 1984'te başlayan grev sırasında en az 7 kişinin öldüğü bildirilmektedir. Ölüm nedenleri bilinmiyor, ancak, örgütümüzü temsilen bir heyetin Diyarbakır'ı ziyaret ettiği 27-31 Ocak 1984'te, askeri yetkililer iki ölüm olayı olduğunu, bunlardan birinin beyin tümörü, diğerinin ise intihar sonucu meydana geldiğini söylediler."

AÇLIĞA, ZULME, KÖLELİĞE HAYIR!

T K S P Merkez Komitesi'nin 1 Mayıs Nedeniyle Yayınladığı
BİLDİRİ

İşçiler, emekçiler,

İşçi sınıfımız 1984 1 Mayıs'ını çetin koşullarda karşılıyor. 12 Eylül rejiminin en başta işçi sınıfımıza düşman karakteri bugün daha iyi kavranıyor. Faşist rejim işçi sınıfının en seçkin liderlerini, üyelerini tutukladı, işkenceden geçirdi, katletti veya ağır cezalara mahkûm etti. İşçileri tam bir açlığa itti ve politik, sendikal haklarını gasp ederek savunmasız bıraktı. Özal hükümeti bu işçi düşmanı politikayı vargücuyle sürdürüyor.

Bugün işçilerin, ücretlilerin yaşam koşulları, kelimenin tam anlamı ile korkunçtur. İşçilerin ortalama günlük ücreti 1977 yılında 146 lira idi. Bu ücret, para değerindeki düşme sonucu görünüşteki yükselmesine rağmen, gerçekte, 1983 yılında 66 liraya düşmüş bulunuyor. Yani işçilerin satın alma gücü geçen yıl, 6 yıl öncesine oranla yarıdan daha fazla azalmıştı. Bu yıl sözde işçi ücretlerine %25 oranında zam kararlaştırıldı. Bu zam işçilerin ekonomik sıkıntılarını hiçbir çözüm getiremezken Yerel Seçimler ardından dayatılan %30-40 dolayındaki zamlar ücret zammını silip süpürdü ve işçileri daha da güç duruma düşürdü. Görünen o ki, önümüzdeki yıllarda işçi sınıfını, diğer ücretli ve dargelirlileri daha çok açlık ve sıkıntı bekliyor.

"Serbest piyasa ekonomisi", "liberalizm" ve benzer adlar altında tekelci grupların halkı soyup soğana çevirme politikasını yürüten ve bunun için onlara her türlü desteği sağlayan Özal hükümeti, öte yandan, 12 Eylül'den bu yana oluşturulan faşist çarka dayanarak işçilerin elini-kolunu bağlıyor; onların grev ve toplu sözleşme haklarını kullanmalarına izin vermiyor. Başta DİSK olmak üzere sınıf sendikaları devre dışı edildi ve meydana TÜRK-İŞ'in sarı sendikalarına bırakıldı. Ama patronlar bununla yetinmiyor. Kendilerine doğrudan bağlı kukla sendikalar oluşturuyor ve işçileri zorla bunlara üye olmaya zorluyorlar.

Sözde genel ve yerel seçimler yapıldı. Demokrasiye dönüşten söz ediliyor. Ama işçi sınıfının, emekçi halk kesimlerinin, Kürt halkının gerçek temsilcileri bu seçimlere katılmadılar. Bu 1 Mayıs'ta da halkımızın emekçi yağınları, demokrat ve yurtsever güçleri bakımından ülke tam bir zindan durumundadır. Terör ve işkence vargücuyle devam ediyor.

Evren-Özal çetesi bu koşullardan yararlanarak ülkeyi emperyalizmin arabasına daha da bağladılar; onu sosyalist ülkelere ve

diğer komşu halklara karşı daha tehlikeli bir saldırı üssü haline getirdiler. Şimdi Pershing ve Cruise füzelerinin Türkiye'ye ve Türkiye Kürdistanı'na yerleştirilmesi için pazarlıklar yapılıyor. Cunta bu işte kitlelerin eğilimine, halkın çıkarlarına değer vermiyor; yalnızca emperyalistlerden ne kadar Dolar ve silah alabileceğini düşünüyor.

İşte 1 Mayısın yaklaştığı şu günlerde işçi sınıfının mücadelesinde güncel ve önemli olan görevler daha da belirginleşiyor.

Türkiye ve Kürdistan işçileri, tüm demokratik ve yurtsever güçler, emperyalizmin planları, Evren-Özal çetesinin pervasız gidişi karşısında mücadeleyi yükseltmelidirler.

Bu çetenin halkı soyup soğana çevirmesine, dayatılan açlığa, teröre, işkenceye, işçi haklarının ve tüm demokratik hak ve özgürlüklerin gaspına, ulusal zulme, ülkeyi bir nükleer savaşın ilk hedefi haline getirecek gelişmelere karşı sessiz kalamayız. Sorun son derece açıktır: Açlığa evet mi, hayır mı? Zulme, işkence köleliğe evet mi, hayır mı? Ülkeyi boydanboya bir mezarlık, kül yığını haline getirecek nükleer silahlara evet mi, hayır mı?

İnsan olan, kendisi, çocukları ve tüm insanlık için iyi bir gelecek isteyen hiçkimse bu gidişe seyirci kalamaz. Bu kötü gidişi önlemenin tek yolu Evren-Özal çetesini işbaşından uzaklaştırmak, faşist rejimi yıkmaktır. Bu tarihi görevin başarılmasında en büyük rol işçi sınıfımıza düşüyor.

Koşullar ne denli güç görünürse görünsün çıkış yolu vardır ve bu yol mücadeleden geçer. Siyasi tutuklular zindanların dört duvarı, tel örgüler ve süngüler arasında direniş bayrağını yükseltiyorlar. Bu yiğit tutumu fabrikalara, okullara, mahalle ve köylere taşımamız. En küçük olanaktan yararlanmalı, kitle muhalefetini örgütlemeliyiz. Ancak güçlükleri göze alarak, direnerek bu zulüm ve soygun çarkını yıkabiliriz. Kitlelerin biriken öfkesi, hoşnutsuzluğu, kurtuluş özlemi küçük küçük direnmelerden başlayarak bir sel gibi akacaktır.

1 Mayıs işçi sınıfının kavgasından doğdu. 1 Mayıs bayrağı işçi sınıfının kanyla kızıla boyandı. Onun devrimci geleneğine sahip çıkmak, bu geleneği daha da yükseltmek, ülkemizdeki faşist rejim koşullarında daha da önem taşıyor.

İşçiler, tüm emekçiler, demokrat ve yurtsever insanlar, kadınlar, gençler,

Evren-Özal çetesinin halkımıza dayattıkları teröre ve açlık programına karşı örgütlenin, sesinizi yükseltin.

- Faşist Cunta yıkılsın, zorbalardan hesap sorulsun!
- Zindanları dolduran onbinlerce işçi önderine, öğretmene, aydına, gence; devrimci demokrat ve yurtsever insana özgürlük!
- İşkenceler, idamlar son bulsun,
sıkıyönetim kalksın!
- Grevli, toplu sözleşmeli işçi hakları tam olarak tanınsın!
- Kürt halkının üstündeki ulusal zulme son!
- Topraklarımıza nükleer silahlar konmasın,
varolanları sökülsün!

Yurt dışındaki emekçiler, aydınlar,

Faşist rejim yurt içinde 1 Mayıs'ın kutlanmasını yasakladı. Sizler yurt dışında, bulunduğunuz ülkelerdeki emekçi kardeşle- rinizle elele yürüyün, ortaklaşa istemleri ve halklarımızın özgür- lük ve demokrasi istemlerini yükseltin. Bulduğunuz ülkedeki işçi sınıfına ve barış güçlerine omuz verin.

- Yeni ABD füzelerine hayır!
- Nükleer silahlar azaltılsın, yok edilsin!
- Yabancı düşmanlığına, ırkçılığa hayır!
- 35 Saatlik iş haftası!
- Yabancı işçilere eşit haklar!